

DATGANIADAU ARIANNOL

AR GYFER Y FLWYDDYN HYD AT 31 GORFFENNAF 2008

CYNNWYS

TUDALEN

Adroddiad y Cyngor Prifysgol Cymru ynghyd â'r Prif Bwyntiau Ariannol ac Ystadegau Allweddol Eraill	2 – 4
Datganiad Llywodraeth Gorfforaethol	5 – 7
Cyfrifoldebau Cyngor Prifysgol Cymru	8
Adroddiad yr Archwilwyr Annibynnol	9 – 10
Datganiad o'r Prif Bolisiau Cyfrifydda	11 – 14
Cyfrif Incwm a Gwariant	15
Datganiad o Gyfanswm yr Elw a'r Colledion Cydnabyddedig	16
Y Fantolen	17 – 18
Datganiad Llif Arian	19
Nodiadau'r Datganiadau Ariannol	20 – 36
Atodiad A – Prif Weithrediadau'r Brifysgol – Crynodeb o'r Cyfrifon Incwm a Gwariant am y Blynyddoedd hyd at 31 Gorffennaf 2008 a 2007	37 – 39
Atodiad B – Prif Gorff Llywodraethu, Pwyllgorau, Prif Swyddogion a Staff, Cynghorwyr, etc.	40 – 44

**PRIF BWYNTIAU ARIANNOL Y DATGANIADAU ARIANNOL
AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 GORFFENNAF 2008**

	2008	2007	Newid
<u>Cyfrif Incwm a Gwariant</u>	£000	£000	%
<u>Incwm</u>			
Grantiau'r Cyngor Cyllido	697	1,418	(51)
Grantiau a Chontractau Ymchwil	84	28	200
Incwm Gweithredu Arall	8,452	6,759	25
Incwm Gwaddol a Buddsoddi	1,378	1,216	13
Cyfanswm yr Incwm	10,611	9,421	13
Cyfanswm y Gwariant	9,226	8,579	8
Gwarged ar Weithrediadau Parhaus	1,385	842	
Elw ar Waredu Ased Sefydlog	-	292	
Gwarged y Flwyddyn wedi'i Drosglwyddo i Incwm Cronnus mewn Cronfeydd Gwaddol	(78)	(119)	
Gwarged Cyffredinol am y Flwyddyn a Gedwir yn y Cronfeydd Cyffredinol	1,307	1,015	
<u>Mantolen</u>			
Asedion Gosodedig	7,933	8,622	(8)
Buddsoddiadau Gwaddol	15,069	16,907	(11)
Asedion Cyffredol Net	7,247	6,060	19
Darpariaethau Rhwymedigaethau a Chostau (Rhwymedigaeth) / Ased Cynllun Pensiwn	(43)	(190)	(77)
	(616)	212	(391)
Asedion Net	29,590	31,611	(6)
Mewnlif / (All-lif) Arian Parod Net	203	(561)	
<u>Ystadegau Allweddol Eraill</u>	2008	2007	
	Nifer	Nifer	
Niferoedd Staff Cyfartalog Cyfwerth-ag-Amser-Llawn	103	112	(8)
Cofrestriadau yn yr Sefydliadau Achrededig: (Amser-llawn, blwyddyn allan ar ryng-gyrsiau a rhan-amser heb gynnwys cyrsiau sydd wedi eu rhyddfrefinio)			
- Israddedigion	54,577	54,006	1
- Ôlraddedigion	11,684	11,018	6
CYFANSWM	66,261	65,024	2

ADRODDIAD CYNGOR PRIFYSGOL CYMRU 2007 - 2008

Cwmpas y Datganiadau Ariannol

Mae'r Datganiadau Ariannol ar gyfer y flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2008 yn cwmpasu canlyniadau gweithgareddau Cofrestrfa'r Brifysgol yn cynnal swyddogaethau Prifysgol Cymru fel awdurdod dyfarnu graddau a'r amrywiaeth o Wasanaethau Canolog eraill y mae Cyngor y Brifysgol yn gyfrifol amdanynt. Mae Atodiad A y Datganiadau Ariannol yn darparu dadansoddiad o brif eitemau incwm a gwariant pob un o brif weithrediadau'r Brifysgol, ynghyd â gwybodaeth gymharol ar gyfer y flwyddyn ariannol flaenorol. Dengys yr atodiad hefyd i ba raddau y mae Cyngor y Brifysgol yn darparu grantiau ar gyfer gwahanol weithrediadau'r Brifysgol.

Canlyniadau'r Flwyddyn

Ceir yr uchafbwyntiau ariannol ar gyfer y flwyddyn ar y rhestr ar dudalen 2 gyferbyn a cheir manylion pellach ym mhrif gorff y datganiadau ariannol. 2007/08 oedd blwyddyn gyntaf y Brifysgol yn gweithredu o dan ei Siarter a'i Statudau diwygiedig a ddaeth yn weithredol ar 1 Medi 2007. O dan y cyfansoddiad diwygiedig, mae'r Brifysgol yn eistedd ochr yn ochr â'i sefydliadau achrededig yng Nghymru mewn perthynas gonffederal lle caiff y sefydliadau hynny eu hachredu gan y Brifysgol i ddyfarnu ei graddau a gydnabyddir yn rhyngwladol. Pwyslais sylw'r Brifysgol yw hyrwyddo a gwarchod pŵerau dyfarnu graddau'r Brifysgol ynghyd â'i henw brand, a datblygu ei gweithrediadau dilysu byd-eang. Mae hefyd yn gosod iaith a diwylliant Cymru yn ganolog drwy weithgareddau ei gwasanaethau megis Gwasg Prifysgol Cymru a'r Ganolfan Uwchfrydiau Cymreig a Cheltaidd, a thrwy gefnogi sefydliadau eraill. Mae hefyd mewn sefyllfa ragorol yng Nghymru i hwyluso darpariaeth gydweithredol rhwng y sector addysg uwch a chyrrff cyhoeddus a phreifat.

Mae Cyngor y Brifysgol yn falch i adrodd bod y Brifysgol wedi sicrhau gwarged cyffredinol ar ei gweithrediadau parhaus o £1.4m ar gyfanswm incwm o tua £10.6m (cynnydd dros y flwyddyn flaenorol o 13%) o'i gymharu â £0.8m a £9.4m yn eu tro yn y flwyddyn flaenorol. Roedd y gwarged a gadwyd am y flwyddyn yn £1.3m ar ôl darparu ar gyfer incwm gwaddol nas gwariwyd; roedd hyn tua £0.6m yn uwch na'r flwyddyn flaenorol (ac eithrio'r elw 'eithriadol' o werthiant eiddo yn ystod y flwyddyn honno). Roedd gweithrediadau dilysu'r Brifysgol yn cyfrif am 51% o gyfanswm y trosiant, yn creu incwm ffioedd o £5.4m o'i gymharu â £4.3m yn 2006/07, cynnydd o 26%. Roedd cyfanswm y gwarged ar y gweithrediadau hyn am y flwyddyn tua £1.9m, a chynyddodd cyfanswm y canolfannau dilysu cymeradwy o 114 i 129 a'r nifer o fyfyrwyr cofrestredig o 15,100 i 16,500. Mae gweithrediadau dilysu graddau'r Brifysgol ymysg y mwyaf yn y DU gan gwmpasu 129 o ganolfannau mewn 30 o wledydd ar draws y byd. Mae'r posibilïadau am dwf parhaus y gweithgaredd hwn yn eang yng nghyd-destun y cynnydd mewn galw am addysg uwch yn economïau datblygol y byd. Fodd bynnag mae'r Brifysgol yn ymwybodol iawn fod llwyddiant y gweithgaredd hanfodol hwn yn dibynnu ar enw da ei gradd a'r trefniadau a sefydlir i'w gwarchod. Mae'r trefniadau hyn yn ddiflino yn eu hymdrech i sicrhau fod y trefniadau sicrhau ansawdd a'r safonau academiaidd uchaf bosibl yn cael eu cynnal a bod profiad y myfyriwr yn cael ei warchod a'i wella lle bo'n bosibl.

Mae'r cyllid cyfyngedig a dderbynnir gan y Brifysgol oddi wrth Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru (llai na 7% o gyfanswm incwm y llynedd) yn cynnwys y grantiau clustnodedig hynny i gefnogi agweddau penodol o weithgaredd Gwasg Prifysgol Cymru a'r Ganolfan Uwchfrydiau Cymreig a Cheltaidd (cyfanswm o £366k yn 2007/08). Yn ychwanegol, derbyniodd yr olaf £246k mewn cyllid cylchol gan CCAUC o dan y fformiwla ymchwil safonol (QR) yn seiliedig ar ei raddiad ymchwil o dan asesiad 2001. Bydd canlyniadau'r ymarfer asesu ymchwil diweddaraf yn wybyddus ym mis Rhagfyr 2008. Yn y cyfamser yn ystod y flwyddyn bu'r Ganolfan yn dathlu ennill dau grant sylweddol iawn gan y Cyngor Ymchwil y Celfyddydau a'r Dyniaethau (£1.5m dros bum mlynedd) i gefnogi dau o'r prosiectau mawr ar farddoniaeth Guto'r Glyn a Chymru a'r Chwyldro Ffrengig.

Roedd incwm o werthiant cyhoeddiadau £475k yn uwch ar gyfer y flwyddyn ar £824k. Roedd y mwyafrif o'r cynnydd yn deillio o gyhoeddiad dwyieithog nodedig Gwasg Prifysgol Cymru 'Gwyddoniadur Cymru yr Academi Gymreig'. Roedd hwn yn benllanw degawd o ymchwil, ysgrifennu a golygu trylwyr i greu'r llyfr pwysicaf i'w gyhoeddi yn hanes Cymru gyfoes. Yn siomedig, nid oedd gwerthiant yn unol â'r disgwyliadau gwreiddiol, ond mae pob ymdrech bellach yn cael ei wneud i adfer y sefyllfa.

ADRODDIAD CYNGOR PRIFYSGOL CYMRU 2007 - 2008

Roedd cyfanswm gwariant y flwyddyn £0.6m (8%) yn uwch ar £9.2m. Roedd cyfanswm costaf staff yn ddigyfnawid ar tua £3.5m, gyda'r arbedion oedd yn deillio o ymarferion ailstrwythuro staff dros y ddwy flynedd ddiwethaf yn cael eu dileu gan gyfuniad o weithredu'r Cytundeb Fframwaith Cenedlaethol o 1 Awst 2007, cynnydd cyflog cenedlaethol o'r dyddiad hwnnw a 1 Mai 2008, a chyflogi staff ychwanegol – yn bennaf yn yr uned ddilysu i gefnogi'r cynnydd mewn gweithrediadau yn yr adran honno. Gwelwyd cynnydd mewn costau gweithredu eraill o ychydig dros £0.7m (15%) i £5.5m. O hyn roedd £0.5m yn sgil ehangu'r gwasanaethau dilysu fel y disgrifiwyd uchod a chynnydd tebyg yng nghostau cyhoeddiadau'r Wasg mewn perthynas â'r Gwyddoniadur a chyhoeddiadau ychwanegol ar gyfer YAY 2008; gwnaed yn iawn am y cynnydd hwn i raddau gan y lleihad yng nghostau gweithredol y Gofrestrfa, o ganlyniad i weithgareddau a ddatganolwyd i'r sefydliadau achrededig a symud y Ganolfan Datblygu Addysg Cyfrwng Cymraeg i Goleg y Drindod ym mis Awst 2007.

Perfformiad y Buddsoddiadau

O ganlyniad i'r helbul ym marchnadoedd arian y byd yn ystod y flwyddyn, a achoswyd gan yr argyfwng morgeisi yn UDA, gwelwyd dibrisiant yng ngwerth marchnad cyfunol asedion sefydlog a buddsoddiadau asedion gwaddol y Brifysgol o tua £2.6m (11%) i £21m. Mae'r helbul parhaus yn y marchnadoedd arian yn destun pryder, ond fel buddsoddwr tymor hir â phortffolio buddsoddi amrywiol mae'r Brifysgol yn hyderus y bydd y prisiau'n cael eu hadfer dros amser. Cynyddodd incwm dosbarthedig o bortffolio buddsoddiadau'r Brifysgol 12% dros y flwyddyn i £0.8m, gan adlewyrchu hinsawdd talu buddrannau hynawf dros y flwyddyn.

Yn gynwysedig yn y fantolen ar 31 Gorffennaf 2008 mae cyfanswm o £1 miliwn o adneuron tymor byr a ddelir mewn dau fanc yng Ngwlad yr Iâ. Ar hyn o bryd nid yw'n sicr a yw'r adneuron hyn yn adferadwy. Gan na chododd yr amgylchiadau a roddodd fod i'r ansicrwydd hwn tan ar ôl 31 Gorffennaf 2008, nid oes unrhyw ddarpariaeth wedi'i wneud yn y datganiadau ariannol ar gyfer y flwyddyn a ddiweddwyd y pryd hynny i adlewyrchu'r posibilrwydd na chaiff y rhain eu hadfer. I'r graddau bod angen darpariaeth o'r fath, caiff ei wneud yn y datganiadau ariannol am y flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2009.

Llifoedd Arian

Bu mewnlf arian net am y flwyddyn o £203k, o'i gymharu ag all-lif o £561k yn y flwyddyn flaenorol. Ariannwyd y cyfanswm bach o wariant cyfalaf yn ystod y flwyddyn bron yn llwyr gan grantiau. Y mewnlf arian parod mwyaf arwyddocaol oedd enillion ar fuddsoddiadau o £1.3m wedi'u gosod yn rhannol yn erbyn cynnydd mewn dyledwyr a stociau. Ar ddiwedd y flwyddyn roedd adneuron arian parod a thymor byr y Brifysgol yn sefyll ar £6m gyda £1.4m pellach yn cael ei ddal mewn asedion gwaddol. Caiff y rhain eu rheoli yn fewnol yn unol â pholisi rheoli trysorlys y Brifysgol sy'n ceisio cyflawni'r enillion uchaf posibl ar ei adneuron ar y risg isaf bosibl drwy gyfyngu'r cyfanswm a osodir gyda sefydliadau unigol a chan ddefnyddio'r rheini sydd â graddfa gredyd ar ben uchaf y sbectwm yn unig. Fodd bynnag mae'r ansicrwydd byd-eang yn y sector bancio a ddechreuodd tua diwedd y flwyddyn wedi cyflwyno elfen o ansicrwydd i raddiadau o'r fath sydd heb gyswll iddo.

Casgliadau

Mae mantolen y Brifysgol yn parhau i fod yn gryf gydag asedion net o tua £30m ar 31 Gorffennaf 2008. Nid oes ganddi unrhyw fenthyca allanol, gweddillion arian parod iach ac asedion gwaddol sylweddol. Mae'r incwm a grëir gan ei gweithgareddau dilysu yn parhau i dyfu bob blwyddyn ac mae'r cyfleoedd ar gyfer twf parhaus yn dda. O dan ei chyfansoddiad newydd o fis Medi 2007 ymlaen mae'r Brifysgol mewn sefyllfa dda i amrywio ei gweithgareddau er budd y sector yng Nghymru. Mae ganddi Is-Ganghellor egniol ac arloesol sy'n dilyn nifer o fentrau newydd o dan faner gyffredinol yr 'academi fyd-eang'. Nod hyn yw ehangu a chryfhau enw da byd-eang Prifysgol Cymru ac addysg uwch yng Nghymru *per se*. Rhan o'r mandad yw datblygu cyfleoedd a mentrau ymchwil cydweithredol a meithrin cysylltiadau clos a pharhaus ag unigolion a sefydliadau allweddol ledled y byd. Ar yr un pryd byddwn yn adeiladu ar lwyddiannau swyddogaeth dyfarnu graddau'r Brifysgol o fewn Cymru a cheisio sicrhau bod ein gweithgareddau ymchwil a chyhoeddi yn y Ganolfan Uwchegyddiaid Cymreig a Cheltaidd a Gwasg Prifysgol Cymru yn parhau i ffynnu a chyfrannu'n ystyrion i iaith, diwylliant a thraddodiad Cymru.

D Hugh Thomas
Cadeirydd y Cyngor

DATGANIAD LLYWODRAETH GORFFORAETHOL 2007 - 2008

Mae Prifysgol Cymru wedi ei hymrwymo i arddangos yr ymarfer gorau ym mhob agwedd ar lywodraeth gorfforaethol. Mae'r crynodeb hwn yn disgrifio sut y mae'r Brifysgol wedi defnyddio'r egwyddorion a bennir yn Adran 1 y Cod Cyfun ar Lywodraeth Gorfforaethol a gyhoeddwyd gan Gyfnwidfa Stoc Llundain ym mis Gorffennaf 2003 a'r Egwyddorion Cyffredinol a gyhoeddwyd gan Bwyllgor Cadeiryddion y Brifysgol ym mis Tachwedd 2004 ac a gylchredwyd i holl aelodau Cyngor y Brifysgol. Ei ddiben yw helpu darlennydd y datganiadau ariannol i ddeall sut y defnyddiwyd yr egwyddorion.

Sefydlwyd Prifysgol Cymru drwy Siarter Frenhinol ym 1893. Mae cyfansoddiad, pwerau, dyletswyddau a swyddogaethau'r Brifysgol wedi'u diffinio yn ei Siarter, Statudau, Ordiniannau a Rheoliadau. Cyngor y Brifysgol yw awdurdod llywodraethu goruchaf y Brifysgol ac yn unol â'i brif gyfrifoldeb, sef llywodraethu, rheoli a rheoleiddio cyllid, cyfrifon, buddsoddiadau, eiddo a holl faterion y Brifysgol, Cyngor y Brifysgol sy'n gyfrifol am system o reolaeth fewnol y Brifysgol ac am adolygu ei heffeithiolrwydd. Mae'r systemau hyn wedi'u cynllunio i alluogi i'r Brifysgol weithredu mewn dull trefnus ac effeithlon sy'n gyson â'i pholisiau rheoli, ac i ddiogelu ei hasedion a sicrhau, cyhyd ag y bo'n bosibl, cyflawnder a chywirdeb ei chofnodion. Bwriedir i'r cyfryw system reoli, yn hytrach na dileu, y risg o fethu cyflawni amcanion busnes, ac ni all gynnig ond sicrwydd rhesymol, nid sicrwydd absoliwt, yn erbyn camddatganiad o bwys neu golled.

Mae'r system reolaeth fewnol yn seiliedig ar fframwaith o wybodaeth rheoli reolaidd, gweithdrefnau gweinyddol a llinellau cyfrifoldeb clir, rheolaeth gyllidebol gadarn o gyllidebau blynyddol cymeradwy, ac adolygiadau ac adroddiadau rheolaidd i'r pwyllgorau cyfrifol ac i'r Cyngor. Mae Archwilwyr Mewnol yn adolygu systemau a gweithdrefnau rheoli'r Brifysgol yn rheolaidd. Mae'r archwilwyr yn mabwysiadu ymagwedd seiliedig ar risg wrth lunio strategaethau archwilio a chynlluniau adolygu a chymeradwyo'r Pwyllgor Archwilio. Mae'r Cyngor yn cael adroddiadau blynyddol oddi wrth yr archwilwyr mewnol ac allanol ar systemau'r Brifysgol o reoli mewnol.

Prif swyddog academiaidd a gweithredol y Brifysgol yw'r Is-Ganghellor a'r Prif Weithredwr sydd hefyd yn gweithredu fel swyddog cyfrifon ar gyfer y cyllid a dderbynnir gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru.

Ysgrifennydd y Cyngor sy'n gyfrifol am sicrhau bod y Cyngor yn gweithredu yn unol â'i weithdrefnau, a hefyd am ddarparu'r holl bapurau ar gyfer cyflawni ei ddyletswyddau yn gywir ac am ddarparu cyngor a gwasanaethau i'w aelodau. Mae Ysgrifennydd y Cyngor yn cadw cofrestr o ddi-ddordebau ariannol a phersonol aelodau'r Cyngor a'i Bwyllgorau yn ogystal â swyddogion hŷn y Brifysgol. Yr Ysgrifennydd sy'n gyfrifol am sicrhau bod holl aelodau'r Cyngor yn cael eu briffio'n llawn ar eu cyfrifoldebau a'u dyletswyddau, yn derbyn yr holl ddogfennau cefndir, ac yn ymgymryd ag unrhyw hyfforddiant angenrheidiol. Disgwylir i holl aelodau'r Cyngor ymddwyn yn unol â safonau ymddygiad derbynol mewn bywyd cyhoeddus, gan fabwysiadu'r cysyniadau o anhunanoldeb, uniondeb, gwrthrychedd, atebolrwydd, bod yn agored, gonestrwydd a rhoi arweiniad.

Cyflwynwyd trefniadau llywodraethu corfforaethol newydd i'r Brifysgol i fod yn weithredol o 1 Medi 2007 yn dilyn newidiadau i Siarter a Statudau'r Brifysgol. Mae'r diwygiadau hyn wedi effeithio ar rolau, swyddogaethau a strwythur y Brifysgol a'i pherthynas yn y dyfodol â'r sefydliadau, gan fod y rheini wedi peidio â bod yn aelodau o'r Brifysgol. Bellach mae'r Brifysgol yn canolbwyntio ar ei rolau fel awdurdod dyfarnu graddau i sefydliadau yng Nghymru a thu hwnt ac fel corff arweiniol yn gwarchod a hyrwyddo ieithoedd diwylliant Cymru.

Mae Cyngor y Brifysgol, fel y'i hailgyfansoddwyd o 1 Medi 2007 ymlaen, o'r farn bod proses barhaus ar gyfer nodi, gwerthuso a rheoli risgiau arwyddocaol y Brifysgol, iddi fod ar waith am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Gorffennaf 2008 a than ddyddiad cymeradwyo'r datganiadau ariannol a bod Cyngor y Brifysgol yn ei hadolygu'n rheolaidd a'i bod yn cydymffurfio ag egwyddorion rheolaeth fewnol a llywodraethu cadarn o dan y codau ymarfer a nodwyd uchod.

DATGANIAD LLYWODRAETH GORFFORAETHOL 2007 - 2008

Mae Cyngor y Brifysgol yn cyfarfod o leiaf bedair gwaith bob blwyddyn ac mae iddo sawl pwyllgor sydd wedi'u cyfansoddi i ddarparu cyngor arbenigol. Mae'r rhain yn cynnwys Pwyllgor Adnoddau, Pwyllgor Strategaeth, Pwyllgor Enwebiadau a Llywodraethu, Pwyllgor Cydnabyddiaeth a Phwyllgor Archwilio (ceir manylion llawn yn Atodiad B). Mae'r holl Bwyllgorau hyn wedi eu cyfansoddi'n ffurfiol ac mae iddynt gylch gwaith sy'n caniatáu i fwyafrif eu haelodau penodedig i fod yn aelodau lleyg o'r Cyngor. Adroddir ar benderfyniadau ac argymhellion y Pwyllgorau hyn i'r Cyngor. Hefyd mae i'r Cyngor Grŵp Rheoli Risgiau sydd wedi ei gyfansoddi'n ffurfiol ac iddo gylch gwaith sydd, *inter alia*, yn caniatáu iddo gyflwyno adroddiadau a chynghori i'r Cyngor ar bolisi rheoli risgiau'r Brifysgol. Yn dilyn diwygiadau i'w gylch gorchwyl ym mis Gorffennaf 2008, y Pwyllgor Strategaeth sydd â chyfrifoldeb cyffredinol am strategaeth rheoli risg y Brifysgol a bydd yn gweithio drwy'r Grŵp Rheoli Risgiau i gynghori'r Cyngor ar y risgiau a'r cyfleoedd sy'n wynebu'r Brifysgol.

Mae gan Gyngor y Brifysgol bump ar hugain o aelodau, gyda mwyafrif ohonynt yn aelodau lleyg. Etholwyd chwech o'r aelodau gan ac o blith y Sefydliadau Achrededig a dau o blith y Bwrdd Academiaidd. Mae gan staff a myfyrwyr y Brifysgol un aelod yr un. Mae Is-Ganghellor a Phrif Weithredwr y Brifysgol yn aelod *ex officio* o'r Cyngor. Pan ddaw eu tymor yn y swydd i ben, mae'r holl aelodau yn gymwys i'w hailbenodi am hyd at un tymor arall.

Mae'r Cyngor, mewn perthynas â'i gyfrifoldebau strategol a datblygiadol, yn cael argymhellion a chynghori oddi wrth ei Bwyllgor Strategaeth a'r Pwyllgor Adnoddau. Mae'r Pwyllgor Adnoddau, *inter alia*, yn argymhell i'r Cyngor gyllidebau refeniw a chyfalaf y Brifysgol ac yn monitro perfformiad yr holl weithrediadau mewn perthynas â chyllidebau cymeradwy. Mae hefyd yn gyfrifol i'r Cyngor am baratoi datganiadau ariannol ar gyfer rheolaeth gyffredinol adnoddau ariannol, dynol a ffisegol y sefydliad.

Mae'r Cyngor yn cael cyngor gan y Bwrdd Academiaidd ar faterion academiaidd sy'n syrthio o fewn maes sylw'r Brifysgol. Y Pwyllgor Cydnabyddiaeth sy'n adolygu cyflog y staff hynaf oll, gan gynnwys yr Is-Ganghellor a Phrif Weithredwr tra bod y Pwyllgor Adnoddau yn cynghori'r Cyngor ar yr holl faterion staffio eraill.

Roedd y Pwyllgor Archwilio yn gweithredu'n unol â'r cylch gwaith a osodwyd gan y Cyngor. Roedd y rhain yn glynu wrth y Cod Ymarfer a ddefnyddir gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru. Mae'r Pwyllgor hefyd yn dilyn y Llawlyfr i Aelodau o Bwyllgorau Archwilio mewn Addysg Uwch a gyhoeddwyd gan Bwyllgor Cadeiryddion Prifysgol ym mis Chwefror 2008. Cyfarfu'r Pwyllgor deirgwaith yn ystod 2006/07, gydag archwilwyr allanol a mewnol y Brifysgol yn bresennol. Ystyriodd y Pwyllgor adroddiadau archwilio manwl, ynghyd ag argymhellion ar gyfer gwella systemau rheolaeth fewnol y Brifysgol ac atebion y rheolwyr a'r cynlluniau gweithredu. (Lle bo'n berthnasol, mae'r Pwyllgor hefyd yn cael adroddiadau oddi wrth, *inter alia*, Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru, fel y mae'r rhain yn effeithio ar fusnes y Brifysgol, ac mae'n ystyried yr adroddiadau hyn ac yn monitro'r ymlyniad wrth y gofynion rheolaethol.) Er bod y gweithredwyr hyn wedi mynychu cyfarfodydd y Pwyllgor Archwilio yn ôl yr angen, nid oeddent yn aelodau o'r Pwyllgor. Roedd y Pwyllgor yn gallu cwrdd â'r archwilwyr allanol a / neu fewnol ar eu pennau eu hunain, am drafodaethau annibynnol. Yn yr un modd, mae gan y Pwyllgor y pŵer i ofyn am unrhyw wybodaeth berthnasol angenrheidiol oddi wrth gyflogedigion y Brifysgol, i gael y cyfryw gyngor annibynnol proffesiynol yr ystyria ei fod yn angenrheidiol ac i sicrhau bod pobl sydd â'r profiad a'r arbenigedd perthnasol yn mynychu os yw'n credu bod angen hyn, hyd yn oed os nad ydynt yn aelodau.

Fel y soniwyd uchod, ers mis Gorffennaf 2008, mae cyfrifoldeb am strategaeth rheoli risgiau'r Brifysgol yn gorwedd gyda'r Pwyllgor Strategaeth sydd â'r cyfrifoldeb o ystyried ac adolygu'n rheolaidd yr asesiad a'r rheolaeth o'r risgiau a'r cyfleoedd a wynebir gan y Brifysgol a chynghori'r Cyngor yn unol â hynny. Gofynnir iddo gyflwyno adroddiad blynyddol i'r Cyngor ar fframwaith rheoli risgiau'r Brifysgol, gan roi ystyriaeth i waith Grŵp Rheoli Risgiau'r Brifysgol.

DATGANIAD LLYWODRAETH GORFFORAETHOL 2007 - 2008

Aelodau Grŵp Rheoli Risgiau'r Brifysgol yw rheolwyr hŷn y Brifysgol, a Chadeirydd y Grŵp yw'r Is-Ganghellor a Phrif Weithredwr. Mae'r Grŵp yn gyfrifol am oruchwylio polisi rheoli risgiau'r Brifysgol, a phrif ddiben y polisi hwnnw yw mabwysiadu'r ymarfer gorau wrth nodi, gwerthuso a rheoli mewn modd cost-ffeithiol holl rychwant y risgiau a wynebir gan y Brifysgol. Mae hefyd yn cael adroddiadau oddi wrth Grŵp Cyngori ar Iechyd a Diogelwch, sy'n cynnwys argymhellion ynghylch sut i wella. Ar sail barhaus, nododd y Grŵp Rheoli Risgiau, a chymeradwyodd y Cyngor, fatrics risgiau a rheolaeth yn cwmpasu holl weithrediadau'r Brifysgol. Nodwyd unrhyw fethiannau rheoli sylweddol a newidiadau mewn risgiau neu wendidau gan y Grŵp ac fe'u trafodwyd yn yr adroddiadau, gan gynnwys yr effaith a gawsant, y gallent fod wedi ei chael, neu y gallant ei chael, ar y Brifysgol, a'r camau a gymerir i ddileu neu i reoli'r rhain. Yn ogystal ag adolygiad ac ystyriaeth gyson gan Gyngor y Brifysgol, roedd yn ofynnol i'w amrywiol bwyllgorau adolygu'n ffurfiol, o leiaf unwaith y flwyddyn, y materion rheoli risgiau hynny oedd yn berthnasol i'w maes rheolaeth a chyfrifoldeb.

CYFRIFOLDEBAU CYNGOR PRIFYSGOL CYMRU

Yn unol â Siarter Frenhinol y Brifysgol, mae Cyngor y Brifysgol yn gyfrifol am weinyddu a rheoli materion y Brifysgol, gan gynnwys sicrhau system effeithiol o reolaeth fewnol, ac mae gofyn iddo gyflwyno datganiadau ariannol archwiliedig ar gyfer pob blwyddyn ariannol.

Mae'r Cyngor yn gyfrifol am gadw cofnodion cyfrifyddol priodol sydd, ar unrhyw adeg, yn datgelu sefyllfa ariannol y Brifysgol yn rhesymol o gywir ac yn ei alluogi i sicrhau y caiff y datganiadau ariannol eu llunio yn unol â Siarter Frenhinol y Brifysgol, y Datganiad o Ymarfer Cyfrifydda a Argymhellir ar gyfer Sefydliadau Addysg Bellach ac Uwch, a safonau cyfrifydda perthnasol eraill. Yn ogystal, ac o fewn telerau ac amodau'r Memorandwm Ariannol y cytunwyd arno rhwng Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru a Chyngor y Brifysgol, mae gofyn i'r Cyngor, drwy ddeiliad dynodedig ei swydd, lunio datganiadau ariannol ar gyfer pob blwyddyn ariannol gan roi darlun cywir a theg o sefyllfa'r Brifysgol ac o'r gwagedd neu'r diffyg, a'r llofoedd arian ar gyfer y flwyddyn honno.

Wrth beri i'r datganiadau ariannol gael eu llunio, rhaid i'r Cyngor sicrhau:

- y dewisir polisïau cyfrifydda addas ac y cânt eu harfer yn gyson;
- y ffurfir barn ac amcangyfrifon sy'n rhesymol ac yn bwylllog;
- bod y safonau cyfrifydda cymwys wedi eu dilyn, yn amodol ar unrhyw wyriadau o bwys a ddatgelir ac a esbonnir yn y datganiadau ariannol;
- y llunnir datganiadau ariannol ar sail y busnes byw onid yw'n amhriodol tybio y bydd y Brifysgol yn parhau i weithredu. Mae'r Cyngor yn fodlon bod gan y Brifysgol adnoddau digonol i barhau i weithredu am y dyfodol rhagweladwy; am y rheswm hwn mae sail y busnes byw yn parhau i gael ei mabwysiadu wrth lunio'r datganiadau ariannol.

Mae'r Cyngor wedi cymryd camau rhesymol:

- i sicrhau na ddefnyddir cyllid oddi wrth Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru ond at y dibenion y cafodd ei roi ar eu cyfer ac yn unol â'r Memorandwm Ariannol â'r Cyngor Cyllido ac unrhyw amodau eraill y gall y Cyngor Cyllido eu pennu o bryd i'w gilydd;
- i sicrhau bod cyfyngiadau ariannol a rheolaethol priodol ar waith i ddiogelu cronfeydd arian cyhoeddus a chronfeydd o ffynonellau eraill;
- i ddiogelu asedion y Brifysgol ac atal a chanfod twyll;
- i sicrhau rheoli adnoddau a gwariant y Brifysgol yn ddarbodus, yn effeithlon ac yn effeithiol.

ADRODDIAD YR ARCHWILWYR ANNIBYNNOL I GYNGOR PRIFYSGOL CYMRU

Adroddiad yr Archwilwyr Annibynnol i Gyngor Prifysgol Cymru

Yr ydym wedi archwilio datganiadau ariannol ('y datganiadau ariannol') Prifysgol Cymru ar gyfer y flwyddyn yn diwedd 31 Gorffennaf 2008 sy'n cwmpasu'r Cyfrif Incwm a Gwariant, y Fantolen, y Datganiad Llif Arian, Datganiad Cyfanswm yr Enillion a'r Colledion Cydnabyddedig a'r nodiadau cysylltiedig. Mae'r datganiadau ariannol hyn wedi eu llunio o dan y polisiau cyfrifydda sydd i'w gweld yno.

Priod Gyfrifoldebau Cyngor ac Archwilwyr y Brifysgol

Disgrifir cyfrifoldeb y Cyngor am lunio'r datganiadau ariannol yn unol â'r Cyfarwyddyd Cyfrifon a gyhoeddir gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru, y Datganiad o Ymarfer a Argymhellir - Cyfrifydda ar gyfer Addysg Bellach ac Uwch, cyfraith gymwys a Safonau Cyfrifyddu'r Deyrnas Unedig yn natganiad cyfrifoldebau'r Cyngor.

Ein cyfrifoldeb ni yw archwilio'r datganiadau ariannol yn unol â'r gofynion cyfreithiol a rheoleiddiol perthnasol a Safonau Cenedlaethol Archwilio (y DU ac Iwerddon). Paratowyd yr adroddiad hwn, gan gynnwys y farn a fynegir ynddo, ar gyfer Cyngor Prifysgol Cymru ac ar ei gyfer ef yn unig yn unol â Siarter a Statudau'r Brifysgol, ac at yr un diben arall. Nid ydym, drwy roi'r farn hon, yn derbyn nac yn cymryd cyfrifoldeb am unrhyw ddiben arall neu i unrhyw berson arall y dangosir yr adroddiad hwn iddo/iddi neu i law pwy bynnag y daw, oni bai ein bod wedi cytuno drwy ganiatâd ysgrifenedig ymlaen llaw.

Yr ydym yn adrodd ein barn i chi ynghylch p'un a yw'r datganiadau ariannol yn rhoi darlun gwir a theg a ph'un a ydynt wedi eu llunio'n briodol yn unol â'r Cyfarwyddyd Cyfrifon a gyhoeddir gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru a'r Datganiad o Ymarfer a Argymhellir - Cyfrifyddu ar gyfer Addysg Bellach ac Uwch. Yr ydym hefyd yn adrodd i chi p'un a gafodd yr arian a wariwyd o grantiau Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru a chronfeydd eraill o ba ffynhonnell bynnag a weinyddir gan y Brifysgol at ddibenion penodol, yn ein barn ni, ym mhob modd o bwys, ei ddefnyddio'n briodol at y dibenion hynny ac, os yw'n briodol, a gafodd ei reoli yn unol â'r holl ddeddfwriaeth berthnasol a ph'un a ddefnyddiwyd yr incwm, yn ein barn ni, ym mhob modd o bwys, yn unol â'r memorandwm ariannol â Chyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru. Yr ydym hefyd yn adrodd i chi, yn ein barn ni, os nad yw'r Brifysgol wedi cadw cofnodion cyfrifydda priodol, os nad yw'r cofnodion cyfrifydda yn cyd-fynd â'r datganiadau ariannol neu os nad ydym wedi cael yr holl wybodaeth a'r holl esboniadau y mae arnom eu hangen ar gyfer ein harchwiliad.

Yr ydym yn darllen yr wybodaeth arall a gynhwysir yn y Datganiadau Ariannol ac yr ydym yn ystyried y goblygiadau ar gyfer ein hadroddiad os byddwn yn dod i wybod am unrhyw gamddatganiad ymddangosiadol neu anghysondebau â'r datganiadau ariannol. Yr wybodaeth arall yw Adroddiad Cyngor y Brifysgol a'r datganiad Llywodraethu Corfforaethol yn unig.

Rydym ni hefyd yn adolygu'r datganiad o reolaeth fewnol a gynhwysir fel rhan o'r Datganiad Llywodraethu Corfforaethol ac yn gwneud sylwadau os yw'r datganiad yn anghyson â'n gwybodaeth am y Brifysgol. Nid oes gofyn i ni ystyried a yw'r datganiad o reolaeth fewnol yn cwmpasu'r holl risgiau a'r rheolaethau, nac i ffurfio barn ar effeithiolrwydd gweithdrefnau llywodraethu corfforaethol y Brifysgol, na'r gweithdrefnau risg a rheoli. Rydym yn ystyried y goblygiadau i'n hadroddiad ni os down yn ymwybodol o unrhyw gamddatganiadau ymddangosiadol neu anghysondebau â'r datganiadau ariannol. Nid yw ein cyfrifoldebau yn cwmpasu unrhyw wybodaeth arall.

ADRODDIAD YR ARCHWILWYR ANNIBYNNOL I GYNGOR PRIFYSGOL CYMRU - Parhad**Sail Barn yr Archwilwyr**

Cynhaliwyd ein harchwiliad yn unol â'r Safonau Archwilio Rhyngwladol (y DU ac Iwerddon) a gyhoeddwyd gan y Bwrdd Ymarfer Archwilio, a'r Cod Ymarfer Archwilio a gyhoeddir gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru. Mae archwiliad yn cynnwys astudio, ar sylfaen brawf, dystiolaeth sy'n berthnasol i'r symiau a'r datgeliadau yn y datganiadau ariannol. Mae hefyd yn cynnwys asesu'r amcangyfrifon a'r barnau o bwys a wnaed gan y Cyngor wrth lunio'r datganiadau ariannol, ac a yw'r polisiau cyfrifydda yn gweddu i amgylchiadau'r sefydliad a gymhwysir hwy'n gyson ac a ddatgelir hwy'n ddigonol.

Cynlluniwyd a chyflawnwyd ein harchwiliad er mwyn i ni gael yr holl wybodaeth a phob esboniad yr oedd eu hangen, yn ein barn ni, i roi digon o dystiolaeth i ni deimlo'n rhesymol o sicr bod y datganiadau ariannol yn rhydd o gamddatganiadau o bwys, p'un a achoswyd hwy gan dwyll neu ryw afreoleidd-dra neu wall arall. Wrth ffurfio ein barn, gwerthuswyd gennym hefyd ddigonolrwydd cyffredinol y modd y cyflwynwyd yr wybodaeth yn y datganiadau ariannol.

Barn

Yn ein barn ni:

- i. mae'r datganiadau ariannol yn rhoi darlun gwir a theg o sefyllfa'r Brifysgol ar 31 Gorffennaf 2008, ac o'r gwagedd a'r llofoedd arian ar gyfer y flwyddyn a ddiweddodd bryd hynny;
- ii. mae'r datganiadau ariannol wedi eu llunio'n briodol yn unol â'r Cyfarwyddyd Cyfrifon a gyhoeddir gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru a'r Datganiad o Ymarferion a Argymhellir - Cyfrifyddu ar gyfer Addysg Bellach ac Uwch ac arferion Cyfrifydda Derbyniol y Deyrnas Unedig;
- iii. ym mhob modd o bwys, mae arian a gaiff ei wario o grantiau Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru, a chronfeydd eraill o ba ffynhonnell bynnag a weinyddir gan y Brifysgol at ddibenion penodol wedi eu defnyddio'n briodol at y dibenion hynny y'u cafwyd ar eu cyfer yn unig ac, os yw'n briodol, wedi eu rheoli i gydymffurfio â'r holl ddeddfwriaeth berthnasol;
- iv. ym mhob modd o bwys, cafodd yr incwm ei ddefnyddio yn unol â Siarter a Statudau'r Brifysgol a, lle bo'n briodol, â'r memorandwm ariannol a ddyddiwyd 1 Ionawr 1997 â Chyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru.

PricewaterhouseCoopers LLP
Cyfrifwyr Siartredig ac Archwilwyr Cofrestredig
Caerdydd

8 Rhagfyr 2008

Noder: Cyfrifoldeb Cyngor y Brifysgol yw cynnal a gonestrwydd gwefan y Brifysgol; nid yw'r gwaith a wneir gan yr archwilwyr yn cynnwys ystyried y materion hyn, ac yn unol â hynny, nid yw'r archwilwyr yn derbyn unrhyw gyfrifoldeb am unrhyw newidiadau a allai ddigwydd i'r datganiadau ariannol pan fyddant yn ymddangos ar y wefan. Gall deddfwriaeth yn y Deyrnas Unedig sy'n llywodraethu paratoi a dosbarthu datganiadau ariannol fod yn wahanol i ddeddfwriaeth mewn awdurdodaethau eraill.

DATGANIAD O'R PRIF BOLISI'AU CYFRIFYDDA

1. Confensiwn Cyfrifydda

Mae'r datganiadau ariannol wedi eu llunio o dan y confensiwn cost hanesyddol, fel y'i haddaswyd drwy ailbrisiu rhai buddsoddiadau asedion gosodedig ac asedion gwaddol, ac yn unol â'r Datganiad o Ymarfer a Argymhellir (SORP): Cyfrifyddu ar gyfer Addysg Bellach ac Uwch 2007 a'r Safonau Cyfrifyddu sy'n gymwys. Maent yn cydymffurfio hefyd â'r Cyfarwyddyd Cyllid diweddaraf i'w gyhoeddi gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru (CCAUC) ym mis Ionawr 2008 (cyfeirnod W08/03HE).

Nodir crynodeb o'r polisiâu cyfrifydda pwysicaf isod, ynghyd ag esboniad o ble nad ydynt wedi eu gweithredu'n gyson.

2. Cydnabod Incwm yn y Cyfrif Incwm a Gwariant

Caiff grantiau cylchol gan CCAUC neu gyrff eraill eu cydnabod yn y cyfnod y maent yn dderbyniadwy.

Caiff incwm cylchol o grantiau, contractau a gwasanaethau eraill a ddarperir eu cyfrif ar sail gronnydd ac i'r graddau y cyflawnwyd y contract neu'r gwasanaeth dan sylw; caiff unrhyw daliad a dderbynnir cyn y cyfryw berfformiad ei gydnabod ar y fantolen fel rhwymedigaeth.

Caiff rhoddion â chyfyngiadau eu cydnabod pan fydd amodau perthnasol wedi'u cwrdd; mewn llawer o achosion mae cydnabyddiaeth yn uniongyrchol berthnasol i wariant ar bwrpasau penodol. Caiff rhoddion sydd i'w cadw er budd y Brifysgol eu cydnabod yn y datganiad o gyfanswm enillion a cholledion ac mewn gwaddolion; caiff rhoddion eraill eu cydnabod drwy gael eu cynnwys fel incwm arall yn y cyfrif incwm a gwariant.

Caiff grantiau anghylchol a dderbynnir mewn perthynas â chaffael neu greu asedion sefydlog eu trin fel grantiau cyfalaf gohiriedig. Caiff grantiau o'r fath eu credydu i grantiau cyfalaf gohiriedig a gwneir trosglwyddiad blynyddol i'r cyfrif incwm a gwariant dros oes economaidd ddefnyddiol yr ased, ar yr un gyfradd â'r gost dibrisiant ar yr ased y dyfarnwyd y grant ar ei gyfer.

Caiff incwm o werthiant nwyddau neu wasanaethau ei gredu i'r cyfrif incwm a gwariant pan fydd y nwyddau neu'r gwasanaethau yn cael eu cyflenwi i'r cwsmeriaid allanol neu pan fydd telerau'r cytundeb wedi'u bodloni.

Caiff incwm o waddolion a buddsoddiadau ei gredu i'r cyfrif incwm a gwariant ar sail dderbyniadwy. Caiff incwm o waddolion cyfyngedig na ddefnyddir yn unol â'r cyfyngiadau ar y gwaddolion hynny ei drosglwyddo o'r cyfrif incwm a gwariant i waddolion cyfyngedig. Caiff unrhyw enillion neu golledion cyflawnedig o ymdrin â'r asedion perthynol eu cadw o fewn y gwaddol yn y fantolen.

Caiff unrhyw gynnydd mewn gwerth sy'n codi o ailbrisiu buddsoddiadau asedion sefydlog ei gario fel credyd i'r gronfa ailbrisiu, drwy'r datganiad o gyfanswm enillion a cholledion a gydnabyddir; caiff lleihad yn y gwerth ei osod ar y cyfrif incwm a gwariant fel dyled, i'r graddau nad yw gwarged ailbrisiu blaenorol yn ddigonol i'w dalu.

Caiff cynnydd neu ostyngiad mewn gwerth sy'n codi ar ailbrisiu neu waredu asedion gwaddol h.y. arbrisiu neu ddibrisiant asedion gwaddol, ei ychwanegu neu ei dynnu o'r cronfeydd dan sylw a chyfrifir amdano drwy'r fantolen drwy ddebydu neu gredu'r ased gwaddol a'r gronfa gwaddol ac fe'i hadroddir yn y datganiad o gyfanswm enillion a cholledion cydnabyddedig.

DATGANIAD O'R PRIF BOLISI'AU CYFRIFYDDA - Parhad

3. Cyfrifo ar gyfer Buddion Ymddeol

Mae'r Brifysgol yn cyfrannu at ddau ddau brif gynllun pensiwn ar gyfer staff y Brifysgol - Cynllun Blwydd-dâl y Prifysgolion (USS) a Chynllun Blwydd-dâl Prifysgol Cymru (UWSS). Mae'r cynlluniau yn gynlluniau budd-daliadau diffiniedig a gaiff eu hariannu'n allanol ac sydd wedi eu contractio allan o'r Ail Bensiwn y Wladwriaeth (S2P). Caiff Asedion y Cynlluniau eu dal mewn cronfeydd ar wahân a weinyddir gan ymddiriedolwyr. Caiff y cronfeydd eu prasio bob tair blynedd gan actiwariaid annibynnol sy'n meddu ar y cymwysterau proffesiynol gan ddefnyddio'r dull unedau amcanestynedig, a phennir y cyfraddau cyfrannu sy'n daladwy gan yr ymddiriedolwyr yn unol â chyngor yr actiwariaid. Yn y blynyddoedd rhwng y prisiadau, mae'r actiwariaid yn adolygu cynnydd y cynlluniau.

USS

Oherwydd natur gilyddol y cynllun nid oes modd i'r Brifysgol adnabod ei siâr o asedion a rhwymedigaethau gwaelodol yn y cynllun ar sail gyson a rhesymol. Felly, yn ôl gofyniad FRS 17 "Buddion Ymddeol", mae'r Brifysgol yn cyfrif am y cynllun fel pe bai'n gynllun â chyfraniadau diffiniedig. O ganlyniad, mae'r cyfanswm a godir ar y cyfrif incwm a gwariant yn cynrychioli'r chyfraniadau sy'n daladwy i'r cynllun mewn perthynas â'r cyfnod cyfrifo.

UWSS

Caiff asedion UWSS eu mesur ar werth y farchnad wrth iddi gau ar 31 Gorffennaf pob blwyddyn. Mae ei rhwymedigaethau yn cael eu mesur gan actwari annibynnol gan ddefnyddio'r dull rhagamcanu unedau ac yn cael eu disgowntio ar raddfa gyfredol adenillion ar fond corfforaethol o ansawdd uchel cyfatebol o ran tymor a chyfred i'r rhwymedigaeth. Mae'r cynnydd yng ngwerth presennol rhwymedigaethau'r cynllun y disgwylir iddo godi o wasanaeth cyflogai yn y cyfnod yn cael ei godi ar y gweddill gweithredol. Mae'r adenillion disgwylidig ar asedion'r cynllun a'r cynnydd yn ystod y cyfnod ar werth presennol rhwymedigaethau'r cynllun, yn codi o dreigl amser, wedi'u cynnwys yn y costau cyllid pensiwn. Caiff enillion a cholledion actiwariaid eu cydnabod yn y datganiad o enillion a cholledion cydnabyddedig cyflawn.

4. Arian Tramor

Cofnodir trafodaethau a gynhaliwyd mewn arian tramor ar y gyfradd gyfnewid a oedd mewn grym ar ddyddiadau'r trafodaethau. Trosir asedion a rhwymedigaethau ariannol a gynhaliwyd mewn arian tramor i arian Prydeinig naill ai ar y cyfraddau ar ddiwedd y flwyddyn neu, lle y bo blaen-gontractau arian tramor cysylltiedig, yn ôl cyfraddau'r contractau hynny. Caiff y gwahaniaethau cyfnewid sy'n deillio o hynny eu trin wrth benderfynu ar yr incwm a'r gwariant ar gyfer y flwyddyn ariannol.

5. Tir ac Adeiladau

Nodir Tir ac Adeiladau yn ôl eu cost, ac eithrio yn achos Gregynog a nodir yn ôl gwerth profiant heb ychwanegiadau neu warediadau yn ôl eu cost neu ynghyd â hwy. Dibrisir adeiladau dros eu hoes ddefnyddiol ddisgwylidig hyd at 50 mlynedd ar y mwyaf.

Caiff costau mewn perthynas ag ased cyffyrddadwy sefydlog, ar ôl iddo gael ei bwrcasu neu ei gynhyrchu, eu cyfalafu i'r graddau eu bod yn cynyddu buddion y dyfodol i'r sefydliad sy'n deillio o'r ased cyffyrddadwy y tu hwnt i'w safon perfformio a aseswyd yn flaenorol; caiff cost unrhyw welliant o'r fath ei ychwanegu i gyfanswm gros yr ased cyffyrddadwy dan sylw.

DATGANIAD O'R PRIF BOLISI'AU CYFRIFYDDA - Parhad

Lle prynir adeiladau gyda chymorth grant penodol, er enghraifft oddi wrth Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru neu gyrff eraill, cânt eu cyfalafu a'u dibrisio fel y disgrifir uchod. Ymdrinnir â'r grantiau cysylltiedig fel grantiau cyfalaf gohiriedig ac fe'u rhyddheir i incwm dros oes ddefnyddioldeb disgwylidiedig yr adeiladau.

Gwneir adolygiad ynghylch amharu ar ased gosodedig os bydd digwyddiadau neu newidiadau mewn amgylchiadau yn nodi na ellir hwyrach adfer y swm sy'n cludo'r ased gosodedig.

6. Offer

Caiff gwerth offer sy'n costio llai na £10,000 am bob eitem unigol neu grŵp o eitemau cysylltiedig ei ddileu ym flwyddyn eu prynu. Caiff yr holl offer eraill eu cyfalafu.

Nodir offer a gyfalafwyd yn ôl eu cost ac fe'u dibrisir ar sail llinell-syth dros gyfnod disgwylidiedig eu defnyddioldeb, fel a ganlyn:

Gosodiadau cyfrifiadurol o bwys ac offer ffôn	-	7 mlynedd
Cerbydau modur ac offer cyffredinol	-	4 blynedd
Liffitiau	-	15 mlynedd
Offer ar gyfer prosiectau ymchwil penodol	-	Oes y prosiect (3 blynedd fel rheol)

Lle y prynir offer gyda chymorth grantiau penodol, cânt eu cyfalafu a'u dibrisio fel y nodir uchod. Caiff y grant cysylltiedig ei drin fel grant a geir ymlaen llaw ac a ryddheir i incwm dros oes ddefnyddioldeb disgwylidiedig yr offer (cyfnod y grant mewn perthynas â phrosiectau ymchwil penodol).

7. Buddsoddiadau

Gan fod Buddsoddiadau Asedion Gwaddol a Buddsoddiadau Asedion Gosodedig yn fuddsoddiadau na chânt eu dal er mwyn eu gwireddu ar unwaith, fe'u cynhwysir yn y Fantolen yn ôl eu gwerth marchnad. Cynhwysir Buddsoddiadau Asedion Cyfredol ar yr isaf o'u cost a'u gwerth gwireddadwy net.

8. Cyfrifo ar gyfer Rhoddion Elusennol

- **Rhoddion heb Gyfyngiadau**

Caiff rhoddion elusennol eu cydnabod yn y cyfrifon pan fydd y rhodd elusennol wedi'i derbyn, neu os oes digon o dystiolaeth cyn derbyn i ddarparu'r sicrwydd angenrheidiol y bydd y rhodd yn cael ei derbyn a bod modd mesur gwerth yr adnoddau hynny yn ddigon dibynadwy.

- **Gwaddolion**

Lle bydd rhoddion elusennol yn cael eu cadw er budd y Brifysgol fel y pennir gan y rhoddwyr, caiff y rhain eu cyfrif fel gwaddolion. Mae dau brif fath yn cael eu dal gan y Brifysgol:

- Gwaddolion parhaol heb gyfyngiadau – mae'r rhoddwr wedi pennu y dylid buddsoddi'r gronfa'n barhaol i greu llif incwm er budd cyffredinol y Brifysgol.
- Gwaddolion parhaol cyfyngedig – mae'r rhoddwr wedi pennu y dylid buddsoddi'r gronfa'n barhaol i greu llif incwm i'w ddefnyddio i bwrpas penodol.

DATGANIAD O'R PRIF BOLISI'AU CYFRIFYDDA - Parhad

- **Rhoddion ar gyfer Asedion Sefydlog**

Dangosir rhoddion a dderbynnir i'w gosod yn erbyn cost ased sefydlog cyffyrddadwy ar y fantolen fel grant cyfalaf gohiriedig. Caiff y grant cyfalaf gohiriedig ei ryddhau i'r cyfrif incwm a gwariant dros yr un oes ddefnyddiol a amcangyfrifir ac a ddefnyddir i bennu'r gost dibrisiant a gysylltir â'r ased sefydlog cyffyrddadwy.

9. Stociau

Prisir y stociau o lyfrau a ddelir gan Wasg y Brifysgol ar ben isaf eu cost a'u gwerth gwireddadwy net; dibrisir y llyfrau mewn stoc dros gyfnod o 2 flynedd, 3.5 blynedd neu 5 mlynedd o ddyddiad eu cyhoeddi fel y pennir gan Is-Bwyllgor y Wasg pan gomisiynir y teitlau.

Caiff stociau o eitemau treuliadwy masnachol yng Ngregynog hefyd eu prisio ar yr isaf o'u cost a'u gwerth gwireddadwy net.

10. Llifoedd Arian ac Adnoddau Hylifol

Mae llifoedd arian yn cwmpasu cynnydd neu ostyngiadau mewn arian. Mae arian yn cynnwys arian mewn llaw, adneuo sy'n ad-daladwy ar alwad a gorddrafftiau. Mae adneuo yn ad-daladwy ar alwad os ydynt yn ymarferol ar gael o fewn 24 awr heb gosb. Ni chynhwysir unrhyw fuddsoddiadau, er mor hylifol y byddont, fel arian.

Mae adnoddau hylifol yn cwmpasu cyfansymiau ar adnau tymor byr gyda banciau, cymdeithasau adeiladu a gwarannau llywodraeth cydnabyddedig

11. Cynnal a Chadw Adeiladau

Yn unol â FRS12, mae'r Brifysgol yn gosod costau cynnal a chadw cywirol tymor-hir a rheolaidd ar y cyfrif incwm a gwariant fel y'u tynnir. Mae gwariant mawr sy'n gwella buddion economaidd yr adeiladau mewn unrhyw fodd yn cael ei gyfalafu yn unol â FRS 15.

12. Statws Trethiannol

Mae'r Brifysgol yn elusen a eithriwyd o fewn ystyr Atodlen 2 Deddf Elusennau 1993 a Deddf Elusennau 2006, ac, fel y cyfryw, mae'n elusen o fewn ystyr Adran 506(1) Deddf Trethi Incwm a Chorfforaethol 1988. Yn unol â hynny, mae'r Brifysgol wedi ei heithrio, o bosibl, rhag cael ei threthu mewn perthynas ag incwm neu enillion cyfalaf a geir o fewn y categorïau a ddaw o dan Adran 505 Deddf Trethi Incwm a Chorfforaethol 1988 neu Adran 256 Deddf Trethu Enillion Taladwy 1992 i'r graddau y cymhwysir yr incwm hwnnw neu'r enillion hynny at ddibenion elusennol yn unig. Nid eithrir y Brifysgol yn yr un modd mewn perthynas â Threth ar Werth. Caiff Treth ar Werth anadferadwy ar fewnbynau ei chynnwys yng nghostau mewnbynau o'r fath fel y mae Treth ar Werth anadferadwy ar gostau asedion sefydlog cyffyrddadwy.

13. Darpariaethau

Cydnabyddir darpariaethau pan fydd gan y Brifysgol ymrwymiad cyfreithiol presennol neu adeiladol o ganlyniad i ddigwyddiad yn y gorffennol; mae'n debygol y bydd yn ofynnol trosglwyddo budd economaidd er mwyn ad-dalu'r ymrwymiad, a gellir gwneud amcangyfrif dibynadwy o swm yr ymrwymiad.

**CYFRIF INCWM A GWARIANT
AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 GORFFENNAF 2008**

	Nodyn	2008 £	2007 £
INCWM			
Grantiau'r Cyngor Cyllido	1	696,907	1,417,642
Grantiau a Chontractau Ymchwil		83,939	27,826
Incwm Gweithredu Arall	2	8,451,660	6,759,402
Incwm Gwaddol ac Incwm o Fuddsoddiadau	3	1,378,299	1,215,974
		10,610,805	9,420,844
CYFANSWM YR INCWM			
GWARIANT			
Costau Staff	4	3,504,058	3,476,767
Costau Ailstrwythuro Eithriadol	4	73,539	201,070
Treuliau Gweithredu Eraill	5	5,526,961	4,792,965
Dibrisiant	7	121,672	108,186
		9,226,230	8,578,988
CYFANSWM Y GWARIANT			
Gwarged ar Weithrediadau ar ôl Dibrisio'r Asedion Sefydlog Cyffyrddadwy ar Gost		1,384,575	841,856
Elw ar waredu Ased Sefydlog		-	292,179
Gwarged ar Weithrediadau Cyfredol ar ôl Dibrisio Asedion Sefydlog Cyffyrddadwy ar Gost a Gwaredu Ased Sefydlog		1,384,575	1,134,035
Gwarged am y Flwyddyn a Drosglwyddwyd i Incwm Cronnus mewn Cronfeydd Gwaddol	15	(77,538)	(118,612)
Gwarged am y Flwyddyn a Gadwyd o fewn y Cronfeydd Cyffredinol		1,307,037	1,015,423

Mae'r cyfrif Incwm a Gwariant yn ymwneud â gweithgareddau sy'n parhau.

Nodyn ar Wargedion a Diffygion Costau Hanesyddol

Nid oes unrhyw wahaniaeth rhwng y gwarged incwm dros wariant a ddatgelir a fynegir uchod a'r hyn sy'n cyfateb i'w gost hanesyddol.

**DATGANIAD O GYFANSWM YR ENILLION A'R COLLEDION CYDNABYDDEDIG
AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 GORFFENNAF 2008**

	Nodyn	2008 £	2007 £
Gwarged ar Weithrediadau Cyfredol ôl Dibrisio Asedion yn ôl eu Cost a Gwaredu Asedion Sefydlog		1,384,575	1,134,035
(Dibrisiant) /Arbrisant Buddsoddiadau Asedion Sefydlog	17	(755,212)	311,705
(Dibrisiant) /Arbrisant Buddsoddiadau Asedion Gwaddol	15	(1,782,392)	839,431
Gwaddolion Newydd	15	6,000	13,036
(Colled)/Elw Actwaraidd ar y Cynllun Pensiwn	22(b4)	(949,000)	676,000
CYFANSWM Y (COLLEDION) / ENILLION CYDNABYDDEDIG SY'N YMWNEUD Â'R FLWYDDYN		(2,096,029)	2,974,207
CYSONI			
Cronfeydd a Gwaddolion Agoriadol		31,011,578	28,037,371
Cyfanswm y (Colledion) / Enillion Cydnabyddedig yn ymwneud â'r Flwyddyn		(2,096,029)	2,974,207
CRONFEYDD A GWADDOLION TERFYNOL		28,915,549	31,011,578

Y FANTOLEN AR 31 GORFFENNAF 2008

	Nodyn	2008 £	2007 £
Asedion Sefydlog			
Asedion Cyffyrddadwy	7	2,130,967	2,064,764
Buddsoddiadau	8	5,801,603	6,556,815
		<hr/>	<hr/>
CYFANSWM ASEDION SEFYDLOG		7,932,570	8,621,579
		<hr/>	<hr/>
BUDDSODDIADAU GWADDOL			
	9	15,068,899	16,907,353
		<hr/>	<hr/>
Asedion Cyfredol			
Stociau	10	515,322	354,201
Dyledwyr	11	2,590,906	1,918,491
Adneuon Tymor-Byr	19	5,310,000	5,694,000
Arian yn y Banc ac mewn Llaw	19	749,463	22,441
		<hr/>	<hr/>
Cyfanswm Asedion Cyfredol		9,165,691	7,989,133
Llai: Credydwyr - Symiau sydd i'w talu cyn pen blwyddyn			
	12	1,918,422	1,929,446
		<hr/>	<hr/>
Asedion Cyfredol Net		7,247,269	6,059,687
		<hr/>	<hr/>
Cyfanswm yr Asedion Llai'r Rhwymedigaethau Cyfredol		30,248,738	31,588,619
Llai: Darpariaethau ar gyfer Rhwymedigaethau a Chostau			
	13	42,919	190,070
		<hr/>	<hr/>
ASEDION NET HEB GYNNWYS RHWYMEDIGAETH / ASED CYNLLUN PENSIWN		30,205,819	31,398,549
(RHWYMEDIGAETH) / ASED CYNLLUN PENSIWN			
	22(b5)	(616,000)	212,000
		<hr/>	<hr/>
CYFANSWM ASEDION NET YN CYNNWYS RHWYMEDIGAETH / ASED CYNLLUN PENSIWN		29,589,819	31,610,549
		<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Y FANTOLEN AR 31 GORFFENNAF 2008 - Parhad

	Nodyn	2008 £	2007 £
Cynrychiolir gan y canlynol:			
GRANTIAU CYFALAF GOHIRIEDIG	14	674,270	598,971
GWADDOLION			
Gwaddolion Parhaol Anghyfyngedig		8,570,444	9,680,718
Gwaddolion Parhaol Cyfyngedig		6,498,455	7,087,035
CYFANSWM GWADDOLION PARHAOL	15	15,068,899	16,907,353
WRTH GEFN			
Cyfrif Incwm a Gwariant ac eithrio Cronfa Pensiynau Wrth Gefn	16	11,828,900	10,492,280
Cronfa Pensiynau Wrth Gefn	16	(616,000)	212,000
Cyfrif Incwm a Gwariant gan gynnwys Cronfa Bensiwn wrth gefn		11,212,900	10,704,280
Cronfa Gyfalaf nad oes modd ei Dosbarthu	17	679,550	690,533
Cronfa Ailbrisio wrth gefn	17	1,954,200	2,709,412
CYFANSWM CRONFEYDD WRTH GEFN		13,846,650	14,104,225
CYFANSWM CRONFEYDD		29,589,819	31,610,549

Cymeradwywyd y Datganiadau Ariannol ar dudalennau 11 i 36 gan Gyngor y Brifysgol ar 8 Rhagfyr 2008, ac fe'u llofnodwyd ar ei ran gan:

YR ATHRO R.M. CLEMENT – Is-Ganghellor a Phrif Weithredwr

A. THOMAS – Cadeirydd y Pwyllgor Adnoddau

D.I. GEORGE – Cyfarwyddwr Adnoddau

DATGANIAD LLIF ARIAN
AR GYFER Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 GORFFENNAF 2008

	Nodyn	2008 £	2007 £
ALL-LIF ARIAN NET O'R			
GWEITHGAREDDAU GWEITHREDU	18	(918,102)	(794,455)
ADENILLION AR FUDDSODDIADAU A			
GWASANAETHU CYLLID			
Incwm o Waddoliadau	15	658,538	604,285
Llog a Dderbyniwyd	3	608,761	550,689
		<hr/>	<hr/>
Mewnlif Arian Net o Adenillion ar Fuddsoddiadau		1,267,299	1,154,974
GWARIANT CYFALAF A BUDDSODDIAD			
ARIANNOL			
Taliadau i Brynu Asedion Cyffyrddadwy	7	(187,874)	(106,594)
Taliadau i Brynu Buddsoddiadau Asedion Sefydlog	8	-	(992,044)
Taliadau i Brynu Buddsoddiadau Asedion Gwaddol	9	(83,538)	(131,648)
Derbyniadau o Werthiant Ased Sefydlog			
Cyffyrddadwy		-	292,179
Grantiau Cyfalaf Gohiriedig	14	119,637	3,626
Gwaddolion a Dderbyniwyd	15	6,000	13,036
		<hr/>	<hr/>
All-lif Arian Net o Weithgareddau Buddsoddi		(145,775)	(921,445)
MEWNLIF / (ALL-LIF) ARIAN CYN DEFNYDDIO			
ADNODDAU HYLIFOL A CHYLLIDO		203,422	(560,926)
RHEOLI ADNODDAU HYLIFOL	19	518,000	515,000
		<hr/>	<hr/>
CYNNYDD / (GOSTYNGIAD) MEWN ARIAN	19	721,422	(45,926)
DROS Y FLWYDDYN		<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
<u>CYSONI LLIF ARIAN NET I SYMUDIAD MEWN CRONFEYDD NET</u>			
Cynnydd / (Gostyngiad) mewn Arian yn y Flwyddyn		721,422	(45,926)
Gostyngiad mewn Adneuron Tymor-Byr		(518,000)	(515,000)
		<hr/>	<hr/>
NEWID MEWN CRONFEYDD NET DROS Y			
FLWYDDYN	19	203,422	(560,926)
Cronfeydd Net ar 1 Awst		5,716,441	6,277,367
Trosglwyddo Gwaddol	19	139,600	-
		<hr/>	<hr/>
Cronfeydd Net ar 31 Gorffennaf	19	6,059,463	5,716,441
		<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

NODIADAU'R DATGANIADAU ARIANNOL

	Nodyn	2008 £	2007 £
1. GRANTIAU'R CYNGOR CYLLIDO			
Grantiau sy'n dod Drosodd a Thro		245,535	241,618
Grantiau Penodol:			
Uned Geiriadur Prifysgol Cymru		154,154	150,160
Cyhoeddiadau ac Ymchwil Astudiaethau Celtaidd		84,767	82,571
Gwasg y Brifysgol		126,609	128,013
Y Ganolfan Datblygu Addysgu Cyfrwng-Cymraeg (CDACC)		-	750,285
Gweithredu'r Fframwaith Cenedlaethol – y Gofrestrfa		9,234	7,496
Costau CDACC – y Gofrestrfa		12,187	-
Ariannu Cefnogol Strategol –			
Y Ganolfan Uwchegyddiaid Cymreig a Cheltaidd		-	31,250
Cronfeydd Buddoddi Ymchwil – y Ganolfan Geltaidd		28,052	-
Grantiau Cyfalaf Gohiriedig a Ryddhawyd yn ystod y Flwyddyn:			
Adeiladau	14	11,940	11,940
Offer	14	24,429	14,309
		696,907	1,417,642
2. INCWM GWEITHREDU ARALL			
Grantiau Cymorth Ffederal oddi wrth Preswylfeydd, Arlwyo a Chynadledau		849,000	861,500
Gwasanaethau Eraill a Ddarparwyd – Gwasanaethau Dilysu		918,873	883,236
Gwasanaethau Eraill a Ddarparwyd – Gwasanaethau Eraill		5,440,765	4,318,409
Gwerthu Cyhoeddiadau		71,926	10,699
Grantiau Cyhoeddi		823,976	349,078
Incwm Arall		51,705	44,600
		295,415	291,880
		8,451,660	6,759,402
3. INCWM GWADDOL A BUDDSODDI			
Incwm o Fuddsoddiadau Asedion Gwaddol Parhaol Anghyfyngedig	15	361,812	339,503
Incwm o Fuddsoddiadau Asedion Gwaddol Parhaol Cyfyngedig	15	296,726	264,782
Llog Derbyniadwy Arall		608,761	550,689
Adenillion Net o Gyllido'r Ddarpariaeth Cynllun Pensiwn	22(b3)	111,000	61,000
		1,378,299	1,215,974

NODIADAU'R DATGANIADAU ARIANNOL - Parhad

	2008	2007
	£	£
4. COSTAU STAFF		
Cyflogau Misol ac Wythnosol	2,869,967	2,878,106
Cyfraniadau Yswiriant Gwladol	223,785	225,580
Costau Pensiynau Eraill gan gynnwys Addasiad FRS 17 [Nodyn 23]	410,306	373,081
	<hr/>	<hr/>
Costau Staff: Gweithgareddau Gweithredu	3,504,058	3,476,767
Taliadau Diswyddo / Costau Ailstrwythuro Eithriadol	73,539	201,070
	<hr/>	<hr/>
Cyfanswm Costau Staff	3,577,597	3,677,837
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Taliadau Staff Hŷn a Gynhwyswyd Uchod:		
Taliadau i'r Is-Ganghellor a Phrif Weithredwr	73,933	-
	<hr/>	<hr/>
Taliadau i'r Is-Ganghellor Hŷn	2,575	27,949
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Taliadau i'r Ysgrifennydd Cyffredinol	6,675	77,376
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Ar 1 Medi 2007 newidiwyd swyddi Is-Ganghellor Hŷn ac Ysgrifennydd Cyffredinol am un swydd, sef Is-Ganghellor a Phrif Weithredwr.

Nid yw'r taliadau i'r Staff Hŷn (uchod) yn cynnwys cyfraniadau pensiwn y Brifysgol i'r USS, ac fe'u telir yn unol â'r un cyfraddau ag ar gyfer staff academiaidd a chysylltiedig eraill. Yn achos yr Is-Ganghellor, cyfanswm y cyfraniadau hyn oedd £10,351 yn 2007/08. Yn achos y cyn Is-Ganghellor Hŷn y cyfraniad ar gyfer mis Awst 2007 oedd £195 (£3,912 yn 2006/07), ac yn achos y cyn-ysgrifennydd Cyffredinol, eu cyfanswm oedd £934 (£10,833 yn 2006/07).

Cyfartaledd nifer y personau a gyflogid yn fisol gan y Brifysgol wedi ei fynegi fel staff cyfwerth-ag-amser-llawn oedd:

	Nifer	Nifer
Staff Academiaidd ac Academiaidd-Gysylltiedig	51	55
Clerigol	37	40
Arall	15	17
	<hr/>	<hr/>
	103	112
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Ni dderbyniodd unrhyw staff yn y Brifysgol daliadau (gan gynnwys costau pensiwn y cyflogwr) yn yr ystod £100,000 neu fwy naill ai yn 2007/08 na 2006/07.

NODIADAU'R DATGANIADAU ARIANNOL - Parhad

	2008 £	2007 £
5. TREULIAU GWEITHREDU ERAILL		
Preswylfeydd, Arlwyo a Chynadleddau	398,588	416,514
Cymrodoriaethau, Ysgoloriaethau a Gwobrau	230,705	115,874
Costau Rheolaidd Tiroedd ac Adeiladau	116,623	109,735
Cynnal a Chadw Adeiladau	65,545	1,008
Gwasanaethau Eraill a Ddarparwyd: Dilysu	3,096,810	2,585,336
Costau'r Weinyddiaeth Ganolog a'r Arholiadau	249,319	174,283
Gwasanaethau Canolog Eraill y Brifysgol	996,949	1,140,671
Tâl i'r Archwiliwr Allanol	14,923	14,452
Tâl i'r Archwiliwr Allanol: Gwasanaethau nad ydynt yn Wasanaethau Archwilio	22,901	40,867
Ffi yr Archwiliwr Mewnol	11,391	11,695
Treuliau Eraill	323,207	182,530
	5,526,961	4,792,965

Noder: Mae'r Gwasanaethau nad ydynt yn Archwilio a ddarperir gan yr Archwilwyr Allanol yn ymwneud ag adolygiad o rai gweithrediadau a gwasanaethau actwari a chyngor treth. Mae costau 2007 yn ymwneud â gwasanaethau adolygu strategol a gwasanaethau actwari.

6. DADANSODDIAD O WARIANT 2007/08 FESUL GWEITHGARWCH

	Costau Staff £	Dibrisiant £	Treuliau Gweithredu Eraill £	Cyfanswm 2008 £	Cyfanswm 2007 £
Gwasanaethau'r Gofrestrfa	1,042,848	37,826	608,659	1,689,333	1,493,453
Yr Uned Ddilysu	581,352	-	3,096,810	3,678,162	3,085,268
Neuadd Gregynog	561,550	23,885	398,588	984,023	971,852
Gwasg y Brifysgol	373,046	10,496	895,524	1,279,066	727,867
Y Ganolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd					
- Wedi ei Noddi gan Grantiau Ymchwil	44,665	-	36,613	81,278	27,826
- Wedi ei Noddi gan Grantiau'r Brifysgol,					
Grantiau Eraill ac Ysgoloriaethau	901,786	49,465	74,249	1,025,500	1,067,072
Canolfan Datblygu Addysg Cyfrwng Cymraeg	-	-	76,440	76,440	858,702
Cymrodoriaethau, Ysgoloriaethau, etc.	-	-	236,325	236,325	120,022
Gweithgareddau Eraill	8,811	-	103,753	112,564	72,856
Ymdeoliadau Cynnar, Terfynu Swyddi, a Thaliadau Iawndal	73,539	-	-	73,539	201,070
Cronfa Cynllun Pensiwn	(10,000)	-	-	(10,000)	(47,000)
Cyfanswm 2008	3,577,597	121,672	5,526,961	9,226,230	8,578,988
Cyfanswm 2007	3,677,837	108,186	4,792,965	8,578,988	
Ariannwyd y tâl dibrisiant gan:					
Y Grantiau Cyfalaf Gohiriedig a Ryddhawyd (Nodyn 14)				44,338	34,219
Incwm Cyffredinol				77,334	73,967
				121,672	108,186

NODIADAU'R DATGANIADAU ARIANNOL – Parhad**7. ASEDION GOSODEDIG CYFFYRDDADWY**

	Tir ac Adeiladau Prydles Hir £	Offer £	CYFANSWM £
YN ÔL EU COST			
Y Gofrestrfa	427,563	194,157	621,720
Y Ganolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd	1,061,946	189,678	1,251,624
Gwasg PC	281,060	27,988	309,048
Gregynog	813,194	173,107	986,301
Ar 1 Awst 2007	2,583,763	584,930	3,168,693
YCHWANEGIADAU YN ÔL EU COST			
Y Gofrestrfa	42,892	9,928	52,820
Y Ganolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd	-	119,637	119,637
Gregynog	-	15,417	15,417
Cyfanswm yr Ychwanegiadau yn ôl eu Cost	42,892	144,982	187,874
GWAREDIADAU YN ÔL EU COST			
Y Gofrestrfa	-	(24,111)	(24,111)
Y Ganolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd	-	(1,941)	(1,941)
Yn ôl eu Cost ar 31 Gorffennaf 2008	2,626,655	703,860	3,330,515
DIBRISIANT			
Y Gofrestrfa	124,294	122,406	246,700
Y Ganolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd	309,540	131,176	440,716
Gwasg PC	38,632	21,037	59,669
Gregynog	211,527	145,317	356,844
Cyfanswm ar 1 Awst 2007	683,993	419,936	1,103,929
Cyfanswm a godwyd am y flwyddyn:			
Y Gofrestrfa	12,635	25,191	37,826
Y Ganolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd	21,238	28,227	49,465
Gwasg PC	7,026	3,470	10,496
Gregynog	17,790	6,095	23,885
Cyfanswm llawn a godwyd am y flwyddyn	58,689	62,983	121,672
Dilëwyd wrth Waredu			
Y Gofrestrfa	-	(24,111)	(24,111)
Y Ganolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd	-	(1,941)	(1,941)
Dibrisiant ar 31 Gorffennaf 2008	742,682	456,867	1,199,549
GWERTHOEDD MANTOLEN NET			
Y Gofrestrfa	333,526	56,488	390,014
Y Ganolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd	731,168	149,913	881,081
Gwasg PC	235,402	3,481	238,883
Gregynog	583,877	37,112	620,989
AR 31 GORFFENNAF 2008	1,883,973	246,994	2,130,967
AR 31 GORFFENNAF 2007	1,899,770	164,994	2,064,764

Noder: Trosglwyddwyd Gregynog i'r Brifysgol ym 1960 o dan delerau Gweithred Rodd sy'n ei gwneud yn ofynnol ei ddefnyddio er hyrwyddo addysg. Os rhoir y gorau i ddefnyddio Gregynog at y diben hwn, bydd yr ymddiriedolaethau a enwir yn y Weithred yn terfynu a chaiff yr eiddo sy'n ddarostyngedig i'r ymddiriedolaeth ei drosglwyddo i Elusen Margaret Davies.

NODIADAU'R DATGANIADAU ARIANNOL - Parhad

		2008	2007
		£	£
8. BUDDSODDIADAU ASEDION GOSODEDIG			
Prisiad ar 1 Awst		6,556,815	5,253,066
Ychwanegiadau yn ystod y Flwyddyn		-	992,044
(Dibrisiant) /Arbrisiant Gwerth y Farchnad Buddsoddiadau Asedion Gwaddol		(755,212)	311,705
Prisiad ar 31 Gorffennaf		5,801,603	6,556,815
		2008	2007
	Nodyn	£	£
9. ASEDION GWADDOL			
Y fantol ar 1 Awst		16,907,353	15,936,274
Ychwanegiadau Net		83,538	131,648
Trosglwyddo i'r Cronfeydd (Dibrisiant) /Arbrisiant Gwerth Marchnad Buddsoddiadau Asedion Gwaddol	15	(139,600)	-
		(1,782,392)	839,431
Y fantol ar 31 Gorffennaf		15,068,899	16,907,353
Fe'i cynrychiolir gan:			
Stociau Llog Gosodedig		3,793,633	3,775,127
Ecwitiâu a Chronfeydd a Reolir		9,901,793	11,696,705
Mantolau Banc	19	1,395,881	1,447,745
Rhwymedigaethau Cyfredol Net Eraill		(22,408)	(12,224)
Cyfanswm Asedion Gwaddol		15,068,899	16,907,353

NODIADAU'R DATGANIADAU ARIANNOL - Parhad

	2008	2007
	£	£
10. STOCIAU		
Preswylfeydd ac Arlwyo (Neuadd Gregynog)	12,659	10,568
Stociau o Lyfrau i'w hailwerthu	499,283	342,879
Arall	3,380	754
	515,322	354,201
11. DYLEDWYR: Symiau sydd i'w talu cyn pen blwyddyn		
Dyledwyr Masnachol	2,248,475	1,667,326
Rhagdaliadau ac Incwm Cronedig	342,431	251,165
	2,590,906	1,918,491
12. CREDYDWYR: Symiau sydd i'w talu cyn pen blwyddyn		
Derbyniadau Ymlaen Llaw : Ffioedd Dilysu	190,933	145,040
: Eraill	71,271	516,636
Gweddillion Deddfau Eglwys Cymru	32,755	26,280
Credydwy'r Eraill - Credydwy'r Masnachol	625,490	596,014
Trethiant a Nawdd Cymdeithasol	114,422	73,877
Croniadau ac Eraill	883,551	571,599
	1,918,422	1,929,446
Noder:		
Mae gweddillion Deddfau Eglwys Cymru yn cynrychioli'r symiau hynny a ddelir ar Gyfrifon Cyfalaf a Refeniw'r Cronfeydd Buddiolwyr. Caiff y gweddillion hyn eu dosbarthu'n flynyddol mewn ôl-daliadau i'r buddiolwyr o dan Ddeddfau Eglwys Cymru, sef y sefydliadau prifysgol yn Aberystwyth, Bangor, Caerdydd ac Abertawe (³ /16 yr un), Prifysgol Cymru ei hun a Llyfrgell Genedlaethol Cymru (¹ /8 yr un). Felly, o'r gweddill o £32,755 a ddangosir uchod, y mae £4,094 er budd Prifysgol Cymru.		
13. DARPARIAETH AR GYFER RHWYMEDIGAETHAU A CHOSTAU		
	2008	2007
	£	£
Darpariaeth Ailstrwythuro ar 1 Awst	190,070	153,779
Codwyd yn ystod y Flwyddyn	42,919	201,070
Defnyddiwyd yn ystod y Flwyddyn	(190,070)	(164,779)
	42,919	190,070

NODIADAU'R DATGANIADAU ARIANNOL - Parhad**14. GRANTIAU CYFALAF GOHIRIEDIG**

	Y Cyngor Cyllido		Grantiau a Rhoddion £	Cyfanswm £
	Adeiladau £	Offer £		
Ar 1 Awst 2007				
Y Ganolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd, Aberystwyth	421,880	52,603	-	474,483
Gregynog	-	-	124,488	124,488
CYFANSWM	421,880	52,603	124,488	598,971
Arian a Derbyniwyd:				
Adeiladau	-	-	-	-
Offer	-	119,637	-	119,637
CYFANSWM	-	119,637	-	119,637
Rhyddhawyd i Incwm a Gwariant				
Adeiladau (Nodyn 1)	(11,940)	-	-	(11,940)
Offer (Nodyn 1)	-	(24,429)	-	(24,429)
Adeiladau	-	-	(4,083)	(4,083)
Offer	-	-	(3,886)	(3,886)
CYFANSWM	(11,940)	(24,429)	(7,969)	(44,338)
Ar 31 Gorffennaf 2008				
Y Ganolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd, Aberystwyth	409,940	147,811	-	557,751
Gregynog	-	-	116,519	116,519
CYFANSWM	409,940	147,811	116,519	674,270

NODIADAU'R DATGANIADAU ARIANNOL - Parhad

15. GWADDOLION

	Anghyfy ngedig Parhaol £	Cyfyngedig Parhaol £	Cyfanswm 2008 £	Cyfanswm 2007 £
Gweddill Agoriadol ar 1 Awst				
Cyfalaf	9,680,712	5,028,168	14,708,880	13,856,413
Incwm cronnus	-	2,198,473	2,198,473	2,079,861
	9,680,712	7,226,641	16,907,353	15,936,274
Trosglwyddwyd i'r Cronfeydd (Nodyn 16)	-	(139,600)	(139,600)	-
Gwaddolion newydd	-	6,000	6,000	13,036
Incwm Buddsoddi (Nodyn 3) Gwariant	361,812 (361,812)	296,726 (219,188)	658,538 (581,000)	604,285 (485,673)
(Dibrisiant) /Arbrisant Buddsoddiadau Asedion Gwaddol	-	77,538	77,538	118,612
	(1,110,268)	(672,124)	(1,782,392)	839,431
Gweddill ar 31 Gorffennaf	8,570,444	6,498,455	15,068,899	16,907,353
Sy'n cynrychioli:				
Cyfalaf	8,570,444	4,290,218	12,860,662	14,708,880
Incwm Cronnus	-	2,208,237	2,208,237	2,198,473
Cyfanswm	8,570,444	6,498,455	15,068,899	16,907,353

Noder: Ystyrir fod y ddwy gronfa gwaddol anghyfyngedig parhaol canlynol yn berthnasol mewn perthynas â sefyllfa Ariannol Gyffredinol y Brifysgol

	Deddf Eglwysi Cymru £	Cymynrodd Dr Elwyn Davies £	Cyfanswm 2008 £	Cyfanswm 2007 £
Gweddill Agoriadol ar 1 Awst				
Cyfalaf	5,523,956	2,203,609	7,727,565	7,297,302
Gwaddolion Newydd	-	-	-	13,036
Incwm Buddsoddi Gwariant	207,300 (207,300)	81,266 (81,266)	288,566 (288,566)	270,759 (270,759)
(Dibrisiant) /Arbrisant Buddsoddiad Asedion Gwaddol	-	-	-	-
	(632,559)	(253,797)	(886,356)	417,227
Gweddill ar 31 Gorffennaf	4,891,397	1,949,812	6,841,209	7,727,565

Deilliodd Cronfa Deddf Eglwysi Cymru o gyfran y Brifysgol o werthu eiddo a gafwyd yn sgil dadwladoli Eglwys Loegr yng Nghymru dan ddarpariaethau Deddf Eglwysi Cymru 1914 a 1938. Mae'r cronfeydd i'w defnyddio i greu llif incwm er budd y Brifysgol.

Deilliodd Cymynrodd Dr Elwyn Davies o gymynrodd i'r Brifysgol gan y diweddar Dr Elwyn Davies. Gyda golwg ar rai dewisiadau a fynegwyd yn yr ewyllys, caiff y Brifysgol fuddsoddi'r cyllid i greu llif incwm ar gyfer unrhyw bwrpas elusennol sydd ym marn y Brifysgol yn gymwys. Ar 31 Gorffennaf nid oedd unrhyw rwymedigaethau yn erbyn y gymynrodd.

NODIADAU'R DATGANIADAU ARIANNOL - Parhad

16. CYFRIF INCWM A GWARIANT AC EITHRIO'R GRONFA BENSIWN

	£	£
1. Cyfrif Incwm a Gwariant		
Ar 1 Awst	10,492,280	9,865,305
Trosglwyddo o Waddolion (* Nodyn isod)	139,600	-
Gwarged a Gedwir am y Flwyddyn ac eithrio Cronfa Wrth Gefn Pensiynau	1,186,037	626,975
Symudiad ar y Cronfeydd Wrth Gefn	10,983	-
Ar 31 Gorffennaf	11,828,900	10,492,280
2. Cronfa Wrth Gefn Pensiynau		
Ar 1 Awst	212,000	(572,000)
Symudiadau FR17:		
Cyfrif Incwm a Gwariant	121,000	108,000
(Colled) / Cynnydd Actwaraidd a Gydnabyddir yn y Datganiad Enillion a Cholledion Cydnabyddedig	(949,000)	676,000
	(828,000)	784,000
Ar 31 Gorffennaf	(616,000)	212,000
Cyfanswm y Cyfrif Incwm a Gwariant gan gynnwys Ased /Rhwymedigaeth Cynllun Pensiwn	11,212,900	10,704,280

***Noder:** Cynhaliwyd adolygiad o ddsbarthiad pob cronfa elusennol a ddelir gan y Brifysgol fel rhan o weithrediad SORP diwygiedig 2007. O ganlyniad cafodd rhai cronfeydd eu hailddosbarthu fel cronfeydd Incwm a Gwariant wrth gefn yn hytrach na gwaddolion parhaol. Nid ystyriwyd y newid yn berthnasol ar gyfer addasiad blwyddyn flaenorol.

17. CRONFEYDD ERAILL WRTH GEFN

	Cyfalaf wrth gefn Annosbarthadwy Gregynog		Cyfalaf Wrth Gefn Ailbriso – Buddsoddiadau Asedion Sefydlog	
	2008 £	2007 £	2008 £	2007 £
Ar 1 Awst	690,533	410,085	2,709,412	2,397,707
Symudiad ar y Cronfeydd Wrth Gefn	(10,983)	280,448	-	-
(Lleihad) / Cynnydd yng ngwerth marchnad Buddsoddiadau Asedion Sefydlog (Nodyn 8)	-	-	(755,212)	311,705
Ar 31 Gorffennaf	679,550	690,533	1,954,200	2,709,412

NODIADAU'R DATGANIADAU ARIANNOL - Parhad

	Nodyn	2008 £	2007 £		
18. CYSONIAD O'R GWARGED CYN ELW AR WAREDU ASEDION I ALL-LIF ARIAN PAROD NET O WEITHGAREDDAU GWEITHREDU					
Gwarged ar ôl Dibrisiant Asedion Cyffyrddadwy Sefydlog ar Gost		1,384,575	841,856		
Dibrisiant	7	121,672	108,186		
Grantiau Cyfalaf Gohiriedig a Ryddhawyd i Incwm	14	(44,338)	(34,219)		
Incwm o Fuddsoddiadau	3	(1,378,299)	(1,215,974)		
Cynnydd mewn Stociau	10	(161,122)	(92,893)		
(Cynnydd) Dyledwyr	11	(672,415)	(663,648)		
(Gostyngiad) / Cynnydd mewn Credydwyr	12	(11,024)	272,946		
(Gostyngiad) / Cynnydd mewn Darpariaethau	13	(147,151)	36,291		
Cost Pensiwn llai Cyfraniadau Taladwy	23	(10,000)	(47,000)		
All-lif Arian Net o Weithgareddau Gweithredu		(918,102)	(794,455)		
19. DADANSODDIAD O'R NEWIDIADAU YN Y CRONFEYDD NET					
		2008	Llifoedd Arian	Trosglwyddo Gwaddol	2007
		£	£	£	£
(i) Asedion Cyfredol					
Arian yn y Banc ac mewn Llaw					
Asedion Cyfredol		7,599	4,717	-	2,882
Adneuron Banc		741,864	716,705	5,600	19,559
		749,463	721,422	5,600	22,441
Adneuron Tymor-Byr (Nodyn *)		5,310,000	(518,000)	134,000	5,694,000
Cyfanswm		6,059,463	203,422	139,600	5,716,441
(ii) Asedion Gwaddol					
Arian yn y Banc ac mewn Llaw		32,881	(3,994)	(5,600)	42,475
Adneuron Tymor-Byr		1,363,000	92,000	(134,000)	1,405,000
Cyfanswm		1,395,881	88,006	(139,600)	1,447,475

***Nodyn:** Yn gynnwysedig yn y fantolen ar 31 Gorffennaf 2008 mae cyfanswm o £1 miliwn o adneuron tymor byr a ddelir mewn dau fanc yng Ngwlad yr Iâ. Ar hyn o bryd nid yw'n sicr a yw'r adneuron hyn yn adferadwy. Gan na chododd yr amgylchiadau a roddodd fod i'r ansicrwydd hwn tan ar ôl 31 Gorffennaf 2008, nid oes unrhyw ddarpariaeth wedi'i wneud yn y datganiadau ariannol ar gyfer y flwyddyn a ddiweddwyd y pryd hynny i adlewyrchu'r posibilrwydd na chaiff y rhain eu hadfer. I'r graddau bod angen darpariaeth o'r fath, caiff ei wneud yn y datganiadau ariannol am y flwyddyn yn diweddu 31 Gorffennaf 2009.

NODIADAU'R DATGANIADAU ARIANNOL - Parhad

20. RHWYMEDIGAETH AMODOL

Mae'r Brifysgol yn aelod o UM Association (Special Risks) Cyf., cwmni y cyfyngir arno drwy warant ac a ffurfiwyd i ddarparu cyd-gymdeithas ar gyfer risgiau terfysgaeth. O dan y telerau aelodaeth, mae pob aelod yn gweithredu fel yswiriwr ac yswiriedig. Os bydd y gymdeithas gyfan yn wynebu diffyg mewn unrhyw flwyddyn danysgrifennu, mae'r aelodau'n atebol am eu cyfran pro rata, a estynnir dros gyfleuster benthyg am saith mlynedd. Mae'r Brifysgol yn warantwr, yn ôl trefn cyd ac amryw gydag aelodau eraill, o'r cyfleuster banc £15 miliwn hwn. Nid oes unrhyw rwymedigaeth eto wedi codi o dan y gwarant hwn.

21. TRAFODION Â PHARTÏON CYSYLLTIEDIG

Oherwydd natur gweithrediad y Brifysgol a chyfansoddiad y Cyngor (a dynnir o blith cyrff y sectorau cyhoeddus a phreifat), mae'n anochel y caiff trafodaethau eu cynnal gyda chyrff y gall fod gan aelod o'r Cyngor fuddiant ynddynt. Cynhelir pob trafodaeth gyda chyrff y gall fod gan aelod o'r Cyngor fuddiant ynddynt o hyd braich ac yn unol â rheoliadau ariannol a gweithdrefnau prynu arferol y Brifysgol. Nid yw'n ofynnol datgelu unrhyw drafodaethau o dan Safon Adrodd Ariannol Rhif 8: Datgeliadau Partïon Cysylltiedig.

NODIADAU'R DATGANIADAU ARIANNOL - Parhad

22. CYNLLUNIAU PENSIWN

Y ddau brif gynllun pensiwn i staff y Brifysgol yw Cynllun Blwydd-dâl y Prifysgolion (USS) a Chynllun Blwydd-dâl Prifysgol Cymru (UWSS).

(a) Cynllun Blwydd-dâl y Prifysgolion

Mae'r USS yn gynllun budd-daliadau diffiniedig a ariannir yn allanol ac a gontractir allan o'r Ail Bensiwn Gwladol (S2P). Delir asedion y cynllun mewn cronfa ar wahân a weinyddir gan ymddiriedolwyr, Cynllun Blwydd-dâl y Prifysgolion Cyfyngedig. Penodir cyfarwyddwr i fwrdd yr ymddiriedolwyr drwy Erthyglau Cymdeithasu'r cwmni. Penodir pedwar o'r cyfarwyddwyr drwy Universities UK; penodir tri gan Undeb y Prifysgolion a'r Colegau, a rhaid i un o'r rheini fod yn aelod pensiynwr o'r USS; penodir un gan y Cynghorau Cyllido Addysg Uwch; a chyfetholir lleiafswm o ddau ac uchafswm o bedwar gan y bwrdd. O dan weithred ymddiriedolaeth a rheolau'r cynllun, pennir cyfradd cyfraniad y cyflogwr gan yr ymddiriedolwyr, yn gweithredu ar gyngor actwraidd.

Oherwydd natur gilyddol y cynllun, nid yw'n bosibl i'r sefydliad nodi ei gyfran o asedion a rhwymedigaethau sylfaenol y cynllun ar sail gyson a rhesymol, a, chan hynny, cyfrifir am gyfraniadau i'r cynllun fel petai'n gynllun cyfrannu diffiniedig yn ôl gofynion FRS 17 'Buddion Ymddeol'. Mae'r gost a gydnabyddir o fewn y gwarged/diffyg am y flwyddyn yn y cynllun incwm a gwariant yn gyfartal â'r cyfraniadau sy'n daladwy i'r cynllun am y cyfnod cyfrifyddda.

Cynhaliwyd prisiad actiwariol diweddaraf y cynllun ar 31 Mawrth 2005. Cynhaliwyd y prisiad drwy ddefnyddio'r dull uned amcanestynedig. Y rhagdybiaethau sydd â'r effaith fwyaf arwyddocaol ar ganlyniad y prisiad yw'r rhai sy'n ymwneud â'r gyfradd o enillion ar fuddsoddiadau (h.y. y gyfradd log brisio), cyfraddau codiadau cyflogau a phensiynau a'r cyfraddau marwolaeth tybiedig. Mewn perthynas â'r rhwymedigaethau gwasanaethau blaenorol, deilliodd y rhagdybiaethau ariannol o gynnyrch marchnad a oedd yn bodoli ar ddyddiad y prisio. Cymerwyd yn ganiataol mai'r gyfradd log brisio fyddai 4.5% y flwyddyn, mai 3.9% y flwyddyn fyddai'r codiadau cyflog (yn ogystal â lwfans ychwanegol am gynnydd mewn cyflog yn sgil oedran a dyrchafiad a chyfanswm ychwanegol o £800m o rwymedigaethau i adlewyrchu profiad diweddar) ac y byddai pensiynau yn codi o 2.9% y flwyddyn. Mewn perthynas â'r rhwymedigaethau gwasanaethau ar gyfer y dyfodol, cymerwyd yn ganiataol mai'r gyfradd log brisio fyddai 6.2% y flwyddyn, gan gynnwys rhagdybiaeth o 1.7% y flwyddyn fel enillion buddsoddi ychwanegol, y byddai codiadau cyflog yn 3.9% y flwyddyn (yn ogystal â lwfans ychwanegol am gynnydd mewn cyflog yn sgil oedran a dyrchafiad) ac y byddai pensiynau yn codi o 2.9% y flwyddyn.

Defnyddiwyd tablau marwoldeb safonol fel a ganlyn:

Marwoldeb cyn-ymddeol	PA92 graddiwyd i lawr 3 blynedd
Marwoldeb ôl-ymddeol	pa92 (c=2020) ar gyfer yr holl aelodau wedi ymddeol a heb ymddeol

Mae defnyddio'r tablau marwoldeb hyn yn adlewyrchu'n rhesymol gwir brofiad USS ond mae hefyd yn darparu elfen o geidwadaeth i ganiatáu ar gyfer gwelliannau bach pellach mewn cyfraddau marwoldeb. Y disgwyliadau oes tybiedig o ymddeol yn 65 yw:

Gwryw	19.8 o flynyddoedd
Benyw	22.8 o flynyddoedd

NODIADAU'R DATGANIADAU ARIANNOL - Parhad

22. CYNLLUNIAU PENSIWN – Parhad

(a) Cynllun Blwydd-dâl y Prifysgolion – Parhad

Ar ddyddiad y prisiad, gwerth asedion y cynllun oedd £21,740 miliwn a gwerth y rhwymedigaethau gwasanaethau blaenorol oedd £28,308 miliwn, gan adael gwarged asedion o £6,568 miliwn. Yr oedd yr asedion, felly, yn ddigon i gynnwys 77% o'r budd-daliadau a oedd wedi cronni i'r aelodau ar ôl caniatáu am godiadau disgwylidig mewn enillion ar gyfer y dyfodol.

Hefyd rhoddodd yr actwari brisiad i'r cynllun ar nifer o seiliau eraill ar ddyddiad y prisio. Gan ddefnyddio tybiaethau rhagnodedig yr Isafswm Gofyniad Cyllido a gyflwynwyd gan Ddeddf Pensiynau 1995, roedd y cynllun wedi'i gyllido 126% ar y dyddiad hwnnw; o dan y rheoliadau Cronfa Gwarchod Pensiynau a gyflwynwyd gan Ddeddf Pensiynau 2004 roedd wedi'i gyllido 110%; ar sail prynu allan (h.y. gan dybio bod y Cynllun wedi'i derfynu ar ddyddiad y prisio) byddai'r asedion tua 74% o'r cyfanswm angenrheidiol i sicrhau'r holl fuddion USS gyda chwmni yswiriant, a gan ddefnyddio fformwla FR17 fel pe bai USS yn gynllun cyflogwr unigol, amcangyfrifodd yr actwari y byddai'r lefel cyllido tua 90%.

Ers mis Mawrth 2005 mae lefel cyllido'r cynllun wedi gweld cyfnod o gryn newid. Amcangyfrif yr actwari yw bod y lefel cyllido wedi cynyddu i 91% ar 31 Mawrth 2007 ond ar 31 Mawrth 2008 ei fod wedi syrthio'n ôl i 77%. Mae'r newid hwn yn lefel cyllido'r cynllun yn digwydd oherwydd cyfuniad o ansefydlogrwydd yr enillion buddsoddi ar asedion y cynllun yn y cyfnod ers 31 Mawrth 2005 o'i gymharu â'r enillion a ganiatawyd yn y tybiaethau cyllido a hefyd y cynnyrch giltiau newidiol, sy'n cael eu defnyddio i osod gwerth ar rwymedigaethau'r cynllun. Seilir yr amcangyfrifon hyn ar gyfer lefelau cyllido ar lefelau cyllido ar 31 Mawrth 2005, wedi'u haddasu i adlewyrchu gwir berfformiad buddsoddi y gronfa a'r newidiadau mewn cynnyrch giltiau (h.y. y gyfradd prisio llog). Ar sail y FRS17, gan ddefnyddio cyfradd disgownt bondiau AA o 6% yn seiliedig ar gynnyrch, amcangyfrif yr actwari oedd mai'r lefel cyllido ar 31 Mawrth 2008 oedd 104%. Roedd amcangyfrif o'r lefel cyllido wedi'i fesur ar sail prynu allan tua 78%.

Y gyfradd gyfrannu sefydliadol yr oedd ei hangen ar gyfer budd-daliadau gwasanaethau yn unig ar gyfer y dyfodol ar ddyddiad y prisiad oedd 14.3% o'r cyflogau pensiynadwy, ond penderfynodd y cwmni ymddiriedolaeth, ar gyngor yr actwari, gynnal cyfradd cyfraniadau'r sefydliad ar 14% o gyflogau pensiynadwy.

Gall gwargedion neu ddiffygion sy'n codi mewn prisiadau yn y dyfodol effeithio ar yr ymrwymiad cyfrannu sefydliadol yn y dyfodol. Mae'r sensitifrwydd yn ymwneud â'r prif dybiaethau a ddefnyddir i fesur rhwymedigaethau'r cynllun i'w gweld isod:

Rhagdybiaeth	Newid yn y rhagdybiaeth	Effaith ar rwymedigaethau'r cynllun
Prisiad cyfradd llog	Cynnydd/gostyngiad o 0.5%	Gostyngiad/cynnydd o £2.2 biliwn
Cyfradd cynnydd pensiwn	Cynnydd/gostyngiad o 0.5%	Cynnydd/gostyngiad o £1.7 biliwn
Cyfradd twf cyflog	Cynnydd/gostyngiad o 0.5%	Cynnydd/gostyngiad o £0.5 biliwn
Cyfradd marwoldeb	Rhagdybiaeth mwy pwylllog (defnyddiwyd marwoldeb fel yn y prisiad actwaraidd diwethaf, a graddiwyd i lawr un flwyddyn arall)	Cynnydd o £0.8 biliwn

Mae'r USS yn gynllun 'y dyn olaf sy'n sefyll' felly pe bai unrhyw un o'r cyflogwyr cyfranogol yn USS yn methdal, byddai cyfanswm unrhyw ddiffyg cyllido pensiwn (na ellid fel arall ei adfer) mewn perthynas â'r cyflogwr hwnnw yn cael ei daenu ar draws y cyflogwyr cyfranogol a fyddai'n weddill ac yn cael ei adlewyrchu ym mhrisiad actwaraidd nesaf y cynllun.

NODIADAU'R DATGANIADAU ARIANNOL - Parhad

22. CYNLLUNIAU PENSIWN – Parhad

(a) Cynllun Blwydd-dâl y Prifysgolion – Parhad

Cred yr ymddiriedolwr dros y tymor hir y bydd buddsoddiad soddgyfrannau a buddsoddiad mewn dosbarthiadau ased amgen yn darparu enillion gwell na dosbarthiadau buddsoddi eraill. Mae'r strwythur rheoli a'r targedau a osodir wedi'u cynllunio i roi gogwydd i'r gronfa at soddgyfrannau drwy bortffolios a gaiff eu hamrywio yn ddaearyddol a fesul sector. Mae'r ymddiriedolwr yn cydnabod y byddai'n bosibl dethol buddsoddiadau sy'n cynhyrchu llifoedd incwm sy'n gyffredinol debyg i'r llifoedd arian rhwymedigaeth amcangyfrifedig. Fodd bynnag, er mwyn diwallu'r amcan cyllido tymor hir o fewn lefel o gyfraniadau y mae'n ystyried y byddai'r cyflogwyr yn fodlon eu gwneud, mae'r ymddiriedolwr wedi cytuno i ymgymryd â chyfradd o risg buddsoddi sy'n berthnasol i'r rhwymedigaethau. Mae cymryd risg fel hyn yn ceisio targedu enillion uwch nag y byddai cydweddu asedion yn ei ddarparu gan fabwysiadu ymagwedd bwyllog at gwrdd â rhwymedigaethau'r gronfa. Cyn penderfynu cymryd risg buddsoddi sy'n berthynol i'r rhwymedigaethau, mae'r ymddiriedolwr yn derbyn cyngor gan ei ymgynghorydd buddsoddi ac actwari'r cynllun, ac yn ystyried barn y cyflogwyr. Mae llif arian cadarnhaol cryf y cynllun yn golygu nad yw'n angenrheidiol i wireddu buddsoddiadau i gwrdd â rhwymedigaethau. Mae'r ymddiriedolwr yn credu fod hyn, ynghyd â'r llif parhaus o aelodau newydd i'r cynllun a chryfder cyfamod y cyflogwyr yn ei ganiatáu i gymryd golwg tymor hir o'i fuddsoddiadau. Gellir gwrthsefyll anwadlrwydd tymor byr enillion ac ni ddylai hyn fwydo drwodd yn uniongyrchol i'r gyfradd gyfrannu. Mae'r actwari wedi cadarnhau fod llif arian y cynllun yn debygol o barhau'n gadarnhaol am y deng mlynedd nesaf a mwy.

Mae adolygiad actwaraidd ffurfiol tair blynedd o USS, fel yr oedd ar 31 Mawrth 2008, ar waith. Caiff cyfradd cyfraniadau'r cynllun ei hadolygu fel rhan o bob prisiad actwaraidd.

Cyfanswm cost pensiynau i'r Brifysgol i Gynllun Blwydd-dâl y Prifysgolion oedd £261,123 (2007 : £257,225). Cyfradd y cyfraniad a oedd yn daladwy gan y sefydliad oedd 14% o'r cyflogau pensiynadwy.

NODIADAU'R DATGANIADAU ARIANNOL - Parhad**22. CYNLLUNIAU PENSIWN – Parhad****(b) Cynllun Blwydd-dâl Prifysgol Cymru**

Mae'r Brifysgol yn gweithredu cynllun budd-daliadau diffiniedig yn y DU y delir ei asedion mewn cronfa ar wahân a weinyddir gan ymddiriedolwyr. Gwnaed amcangyfrif o sefyllfa ariannol y cynllun gan actiwari annibynnol cymwys ar 31 Gorffennaf 2008. Yr oedd yr amcangyfrif yn seiliedig ar y prisiad diwethaf llawn ar 1 Awst 2007. Dyma'r prif dybiaethau a ddefnyddiwyd gan yr actiwari:

Tybiaethau Ariannol	31 Gorffennaf 2008	31 Gorffennaf 2007	31 Gorffennaf 2006
Cyfradd codiadau cyflog	5.30%	4.20%	4.40%
Cyfradd codiadau mewn pensiynau a budd-daliadau diffiniedig	3.80%	3.10%	3.10%
Cyfradd disgownt	6.50%	5.60%	5.10%
Rhagdybiaeth chwyddiant	3.80%	3.10%	3.10%

Seiliwyd y tybiaethau marwoldeb cyfredol ar y tablau PA92 a ragamcanwyd tan y flwyddyn 2020, gyda gwelliannau cohort canolig mewn cyfraddau marwoldeb. Y tybidaethau hyd oes wrth ymddeol yn 65 yw:

Gwryw	21.9	21.9	19.8
Benyw	24.8	24.8	22.8

Asedion y cynllun oedd:

	£000	%	£000	%	£000	%
Ecwitïau'r DU	2,294	45%	2,520	44%	2,290	45%
Ecwitïau dros y môr	1,887	37%	2,196	39%	1,520	30%
Bondiau	765	15%	849	15%	814	16%
Eiddo	0	0%	0	0%	160	3%
Arall (yn cynnwys asedion cyfredol net)	153	3%	110	2%	308	6%
Cyfanswm yr asedion	5,099	100%	5,675	100%	5,092	100%

Mesurwyd y symiau canlynol ar 31 Gorffennaf 2008 yn unol â gofynion FRS 17:

1. Dadansoddiad o'r cyfanswm a ddangosir yn y fantolen

	31 Gorffennaf 2008	31 Gorffennaf 2007	31 Gorffennaf 2006
	£000	£000	£000
Cyfanswm gwerth marchnad asedion y cynllun	5,099	5,675	5,092
Llai: Gwerth presennol rhwymedigaethau'r cynllun	(5,715)	(5,463)	(5,664)
(1) (Diffyg) /Gwarged yn y cynllun : (Rhwymedigaeth) /Ased Pensiwn Net	(616)	212	(572)

NODIADAU'R DATGANIADAU ARIANNOL - Parhad

22. CYNLLUNIAU PENSIWN - Parhad

(b) Cynllun Blwydd-dâl Prifysgol Cymru - Parhad

	31 Gorffennaf 2008 £000	31 Gorffennaf 2007 £000
2. Dadansoddiad o'r symiau a godwyd ar gostau staff o fewn y gwarged gweithredu:		
Cost gwasanaeth cyfredol	149	130
Cyfanswm cost gweithredu	<u>149</u>	<u>130</u>
3. Dadansoddiad o'r swm a greddydwyd i incwm cyllid arall / (codwyd) i log taladwy:		
Adenillion disgwylid ar asedion y cynllun pensiwn	421	351
Llog ar rwymedigaethau disgwylid y cynllun	(310)	(290)
Adenillion net	<u>111</u>	<u>61</u>
4. Dadansoddiad o'r symiau a gydnabuwyd yn y datganiad o gyfanswm yr enillion a'r colledion cydnabyddedig:		
Gwir adenillion ar asedion cynllun pensiwn sy'n llai na'r adenillion a ddisgwylid	(988)	222
Newidiadau yn y tybiaethau sy'n sail i werth presenol rhwymedigaethau'r Cynllun (Colled) / elw actiwaraidd a gydnabuwyd yn y datganiad o gyfanswm yr enillion a'r colledion cydnabyddedig	<u>39</u>	<u>454</u>
	(949)	676
5. Symudiad yng ngwarged y cynllun yn ystod y flwyddyn:		
Gwarged / (diffyg) y cynllun ar ddechrau'r flwyddyn	212	(572)
Symudiad yn y flwyddyn:		
- Costau gwasanaeth cyfredol	(149)	(130)
- Cyfraniadau	<u>159</u>	<u>177</u>
Cost Gweithredu'r Cynllun Pensiwn llai Cyfraniadau	10	47
- Adenillion net ar asedion	111	61
- (colled) / elw actiwaraidd	<u>(949)</u>	<u>676</u>
(diffyg) / gwaged y cynllun ar ddiwedd y flwyddyn	(616)	212
6. Dadansoddiad o'r symudiadau yng ngwerth cyfredol rhwymedigaethau'r Cynllun		
Ar ddechrau'r flwyddyn	5,463	5,664
Costau gwasanaeth cyfredol	149	130
Cyfraniadau	41	30
Buddion a dalwyd	(209)	(197)
Costau llog	310	290
Elw actwaraidd	<u>(39)</u>	<u>(454)</u>
Ar ddiwedd y flwyddyn	5,715	5,463
7. Dadansoddiad o'r symudiad yng ngwerth marchnad asedion y cynllun		
Ar ddechrau'r flwyddyn	5,675	5,092
Cyfraniadau	200	207
Buddion a dalwyd	(209)	(197)
Elw disgwylid ar asedion	421	351
(Colled) / elw actwaraidd	<u>(988)</u>	<u>222</u>
Ar ddiwedd y flwyddyn	5,099	5,675

NODIADAU'R DATGANIADAU ARIANNOL - Parhad

22. CYNLLUNIAU PENSIWN - Parhad

(b) Cynllun Blwydd-dâl Prifysgol Cymru - Parhad

Mae hanes profiad yr enillion a'r colledion wedi ei gwmpasu fel a ganlyn:

	31 Gorffennaf 2008	31 Gorffennaf 2007	31 Gorffennaf 2006	31 Gorffennaf 2005	31 Gorffennaf 2004
Gwahaniaeth rhwng yr adenillion disgwyliedig a'r gwir adenillion ar asedion y cynllun:					
Swm (£000)	(988)	222	237	588	10
Canran asedion y cynllun	(19.3%)	3.9%	4.7%	13.1%	0.3%
Profiad o enillion a (cholledion) ar rhwymedigaethau'r cynllun:					
Swm (£000)	39	454	(270)	(514)	(203)
Canran gwerth presennol rhwymedigaethau'r cynllun	0.7%	8.3%	(4.8%)	(10.0%)	(4.7%)
Cyfanswm cydnabyddedig yn y datganiad o gyfanswm yr enillion a'r colledion cydnabyddedig:					
Swm (£000)	(949)	676	(33)	74	(193)
Canran gwerth presennol rhwymedigaethau'r cynllun	(16.6%)	12.4%	(0.6%)	1.4%	(4.4%)

Y cyfanswm cronus elw a cholledion actwaraidd a gydnabyddir yn y datganiad o elw a cholled cydnabyddedig yw colled o £1,755,000 (2007 colled o £806,000).

Nid yw asedion cynllun buddion diffinedig yn cynnwys unrhyw rai o offerynnau ariannol y Brifysgol ei hun, nag unrhyw eiddo a feddiannir gan y Brifysgol.

Yr amcangyfrif ar gyfer y cyfraniad at y cynllun buddion diffinedig ar gyfer y flwyddyn 2008-09 yw £145,000.

Y gwir golled ar asedion y cynllun yn y flwyddyn oedd £567,000, o'i gymharu ag adenillion o £573,000 yn 2007.

23. CYFANSWM COSTAU'R PENSIYNAU

Cyfanswm cost y pensiynau i'r Brifysgol oedd:

	2008 £	2007 £
Cyfraniadau i'r USS	261,123	257,225
Cyfraniadau i'r UWSS	159,183	162,856
Addasiad FR 17 ar gyfer UWSS	(10,000)	(47,000)
	<hr/>	<hr/>
Cyfanswm Cost y Pensiynau (Nodyn 4)	410,306	373,081

ATODIAD A

Tudalen

Prif Weithrediadau'r Brifysgol -

Crynodeb o'r Cyfrifon Inewm a Gwariant am y blynyddoedd hyd at 31 Gorffennaf:

- 2008	38
- 2007	39

PRIF WEITHREDIADAU'R BRIFYSGOL - CRYNODEB O'R CYFRIFON INCWM A GWARIANT AM Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2008

	I N C W M						Cyfanswm yr Incwm £	G W A R I A N T					Cyfanswm y Gwariant £	Gwarged/ (Diffyg) ar y Flwyddyn £	Grantiau oddi wrth Gyngor y Brifysgol £	Gwarged/ (Diffyg) Net ar y Flwyddyn £	
	Incwm o Fenthyciadau Byr a Buddsoddiadau £	Incwm Gwaddol £	Grantiau CCAUC £	Grantiau a Chontractau Ymchwil £	Incwm Gweithredu Arall £	Amrywiol Incwm £		Costau Staff £	Dibrisiant £	Gwariant Addysgol Cyffredinol £	Gwariant Gweithredu Arall £	Amrywiol Wariant £					
Gweithrediadau'r Brifysgol	<i>(nodyn 1)</i>													<i>(nodyn 3)</i>		<i>(nodyn 4)</i>	
Cyfrif Gwasanaethau'r Gofrestrfa	60,845	-	21,421	-	849,000	94,112	1,025,378	1,115,767	37,826	14,206	347,918	215,547	1,731,264	(705,886)	-	(705,886)	
Cyfrif y Gronfa Nawdd Academaidd	33,245	53,172	-	-	-	136,269	222,686	-	-	-	-	97,847	97,847	124,839	-	124,839	
Cyfrif Dilysu'r Brifysgol	16,004	-	-	-	5,440,765	76,428	5,533,197	581,352	-	-	3,096,810	-	3,678,162	1,855,035	-	1,855,035	
Cyfrif Bwrdd y Wasg	-	-	126,609	-	804,402	-	931,011	373,046	10,496	853,064	25,053	17,407	1,279,066	(348,055)	133,017	(215,038)	
Canolfan Datblygu Addysgu Cyfrwng Cymraeg	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	76,440	76,440	(76,440)	-	(76,440)	
Cyfrif Canolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd y Brifysgol	19,273	128,476	548,877	83,939	71,156	4,132	855,853	947,071	49,465	48,325	27,980	-	1,072,841	(216,988)	314,158	97,170	
Cyfrifon Gregynog	8,000	-	-	-	918,873	42,056	968,929	570,139	23,885	-	371,850	44,275	1,010,149	(41,220)	28,000	(13,220)	
Cyfrifon Urdd y Graddedigion	5,765	-	-	-	-	5,367	11,132	222	-	-	-	15,853	16,075	(4,943)	-	(4,943)	
Amrywiol Gyfrifon	8,634	-	-	-	111	-	8,745	-	-	-	-	-	-	8,745	-	8,745	
Cyfrif Dosbarthu'r Gwasanaethau Canolog	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(475,175)	(475,175)	
Cronfeydd Gwaddol	-	489,574	-	-	-	-	489,574	-	-	134,571	-	-	134,571	355,003	-	355,003	
Cronfeydd Wrth Gefn ac eithrio Cronfa Cynllun Pensiwn	444,311	-	-	-	-	8,989	453,300	-	-	-	-	139,815	139,815	313,485	-	313,485	
Is-Gyfansymiau	596,077	671,222	696,907	83,939	8,084,307	367,353	10,499,805	3,587,597	121,672	1,050,166	3,869,611	607,184	9,236,230	1,263,575	-	1,263,575	
Cronfa Cynllun Pensiwn	111,000	-	-	-	-	-	111,000	(10,000)	-	-	-	-	(10,000)	121,000	-	121,000	
CYFANSYMAU (nodyn 2)	707,077	671,222	696,907	83,939	8,084,307	367,353	10,610,805	3,577,597	121,672	1,050,166	3,869,611	607,184	9,226,230	1,384,575	-	1,384,575	

Nodiadau:

- Grantiau CCAUC. Mae'r symiau yn cynnwys unrhyw grantiau cyfalaf gohiriedig mewn perthynas ag asedion gosodedig a gymhwyswyd yn ystod y flwyddyn.
- Gweddill ar weithrediadau sy'n parhau ar ôl dibrisiant asedau ar gost; gweler tudalen 15 y Datganiadau Ariannol a'r nodiadau cysylltiedig.
- Mae Cyngor y Brifysgol yn dyrannu grantiau i gefnogi gweithgareddau'r Gwasanaethau Canolog. Ffynonellau'r incwm ar gyfer y cyfryw ddyraniadau yw'r gwargedion a gynhyrchir o'r gweithgareddau Dilysu ac incwm o'r cronfeydd Gwaddol Cyffredinol.
- Nid yw'r cyfansymiau hyn yn cymryd i ystyriaeth unrhyw drosglwyddiad mewnol o arian rhwng y Cyfrifon sy'n gweithredu ar gyfer pethau megis ailgodi tâl am gostau gwasanaethau etc.

PRIF WEITHREDIADAU'R BRIFYSGOL - CRYNODEB O'R CYFRIFON INCWM A GWARIANT AM Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 GORFFENNAF 2007

	I N C W M						Cyfanswm yr Incwm £	G W A R I A N T					Cyfanswm y Gwariant £	Gwarged/ (Diffyg) ar y Flwyddyn £	Grantiau oddi wrth Gyngor y Brifysgol £	Gwarged/ (Diffyg) Net ar y Flwyddyn £
	Incwm o Fenthyciadau Byr a Buddsoddiadau £	Incwm Gwaddol £	Grantiau CCAUC £	Grantiau a Chontractau Ymchwil £	Incwm Gweithredu Arall £	Incwm Amrywiol £		Costau Staff £	Dibrisiant £	Gwariant Addysgol Cyffredinol £	Gwariant Gweithredu Arall £	Amrywiol Wariant £				
	(nodyn 1)															
Gweithrediadau'r Brifysgol																
Cyfrif Gwasanaethau'r Gofrestrfa	53,168	-	7,496	-	861,500	31,312	953,476	1,248,582	35,265	5,314	200,733	204,201	1,694,095	(740,619)	-	(740,619)
Cyfrif y Gronfa Nawdd Academiaidd	26,405	49,202	-	-	-	69,240	144,847	-	-	48,633	-	-	48,633	96,214	-	96,214
Cyfrif Dilysu'r Brifysgol	16,002	-	-	-	4,318,409	17,550	4,351,961	499,932	-	-	2,585,336	-	3,085,268	1,266,693	-	1,266,693
Cyfrifon y Bwrdd Gwybodaau Celtaidd	6,913	-	232,731	-	47,541	-	287,185	326,320	-	88,801	8,576	-	423,697	(136,512)	186,028	49,516
Cyfrif Bwrdd y Wasg	-	-	128,013	-	335,413	50,598	514,024	341,517	10,144	346,835	21,727	352	720,575	(206,551)	130,371	(76,180)
Cyfrif y Bwrdd ar gyfer Dysgu Drwy Gyfrwng y Gymraeg	472	-	-	-	-	-	472	-	-	-	-	-	-	472	-	472
Canolfan Datblygu Addysgu Cyfrwng Cymraeg	25,292	-	750,285	-	45,003	20,812	841,392	188,064	-	-	670,638	-	858,702	(17,310)	35,000	17,690
Cyfrif Canolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd y Brifysgol	13,648	117,499	299,117	27,826	10,588	4,798	473,476	580,122	39,394	32,737	18,368	-	670,621	(197,145)	137,730	(59,415)
Cyfrifon Gregynog	-	-	-	-	883,236	47,750	930,986	540,300	23,383	-	371,129	34,634	969,446	(38,460)	28,000	(10,460)
Cyfrifon Urdd y Graddedigion	4,390	-	-	-	-	5,418	9,808	-	-	-	-	23,031	23,031	(13,223)	-	(13,223)
Amrywiol Gyfrifon	6,771	-	-	-	35	-	6,806	-	-	-	-	-	-	6,806	-	6,806
Cyfrif Dosbarthu'r Gwasanaethau Canolog	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(517,129)	(517,129)
Cronfeydd Gwaddol	-	449,635	-	-	-	-	449,635	-	-	71,389	-	-	71,389	378,246	-	378,246
Cronfeydd Wrth Gefn ac eithrio Cronfa Cynllun Pensiwn	385,577	-	-	-	-	10,199	395,776	-	-	-	-	60,531	60,531	335,245	-	335,245
Is-Gyfansymiau	538,638	616,336	1,417,642	27,826	6,501,725	257,677	9,359,844	3,724,837	108,186	593,709	3,876,507	322,749	8,625,988	733,856	-	733,856
Cronfa Cynllun Pensiwn	61,000	-	-	-	-	-	61,000	(47,000)	-	-	-	-	(47,000)	108,000	-	108,000
CYFANSYMAU (nodyn 2)	599,638	616,336	1,417,642	27,826	6,501,725	257,677	9,420,844	3,677,837	108,186	593,709	3,876,507	322,749	8,578,988	841,856	-	841,856

Nodiadau:

- Grantiau CCAUC. Mae'r symiau yn cynnwys unrhyw grantiau cyfalaf gohiredig mewn perthynas ag asedion gosodedig a gymhwyswyd yn ystod y flwyddyn.
- Gweddill ar weithrediadau sy'n parhau ar ôl dibrisiant asedau ar gost; gweler tudalen 15 y Datganiadau Ariannol a'r nodiadau cysylltiedig.
- Mae Cyngor y Brifysgol yn dyrannu grantiau i gefnogi gweithgareddau'r Gwasanaethau Canolog. Ffynonellau'r incwm ar gyfer y cyfryw ddyraniadau yw'r gwargedion a gynhyrchir o'r gweithgareddau Dilysu ac incwm o'r cronfeydd Gwaddol Cyffredinol.
- Nid yw'r cyfansymiau hyn yn cymryd i ystyriaeth unrhyw drosglwyddiad mewnol o arian rhwng y Cyfrifon sy'n gweithredu ar gyfer pethau megis ailgodi tâl am gostau gwasanaethau etc.

ATODIAD B

	Tudalen
Prif Gorff Llywodraethu, Pwyllgorau, Prif Swyddogion a Staff, Cynghorwyr etc.	
Cyngor Prifysgol Cymru	41
Pwyllgorau Cyngor y Brifysgol	42 - 43
Prif Swyddogion a Staff y Brifysgol	44
Cynghorwyr y Brifysgol	44

Cyngor Prifysgol Cymru (o 1 Medi 2007)

I Aelod Ex Officio (1)

Yr Is-Ganghellor

Yr Athro Marc Clement BSc PhD CEng CPhys FIET

II Aelodau Penodedig (22)

Penodwyd gan ac o blith Is-Gangellorion / Prifathrawon y Sefydliadau Achrededig / (3)

Medwin Hughes BA DPhil FRSA *Coleg y Drindod, Caerfyrddin*

Yr Athro Lloyd MA PhD *Prifysgol Aberystwyth*

Sedd wag

Penodwyd gan ac o blith Cadeiryddion y Sefydliadau Achrededig (3)

Ei Anrh Y Barnwr Eifion Roberts *QC DL Prifysgol Bangor (tan 30 Tachwedd 2007)*

R Brinley Jones *CBE MA DPhil DUniv FSA Prifysgol Cymru Llanbedr Pont Steffan*

John Wyn Owen *CB Athrofa Prifysgol Cymru, Caerdydd*

Syr Roger Jones *OBE Prifysgol Abertawe*

Penodwyd gan ac o blith Cynrychiolwyr y Sefydliadau Achrededig ar y Bwrdd Academaidd (2)

Yr Athro B C Burnham MA PhD FSA *Prifysgol Cymru, Llanbedr Pont Steffan*

Mr Graham Rogers MSc *Prifysgol Cymru, Casnewydd*

Penodwyd gan ac o blith Staff y Brifysgol (1)

Andrew Hawke BA

Penodwyd gan Fyfyrrwyr y Sefydliadau Achrededig (1)

Lle gwag

Aelodau Annibynnol (12)

D Hugh Thomas *CBE DL (Cadeirydd)*

Alun Thomas BA FCA *(Is-Gadeirydd)*

Elsa Davies MA FCMI FRSA

Geraint Evans LLB

Gareth Lewis MA

Y Cynghorydd Penri Jones BA

Arwel Ellis Owen BA MPhil

Gareth Pierce MSc CStat

Michael McGrane *OStJ DL BA*

Hilary Neagle BSc MBA FCIPD

Dr Ann Rhys MB BCh

Gwenda Sippings MLib FCLib FRSA

Aelod Cyfetholedig (hyd at 2)

Ei Anrh y Barnwr Eifion Roberts *QC DL (o 1 Rhagfyr 2007)*

Ysgrifennydd

Alwena Morgan BScEcon MBA

Y Pwyllgor Adnoddau

Aelodau Ex Officio

Cadeirydd y Cyngor
Is-Gadeirydd y Cyngor (*Cadeirydd*)
Yr Is-Ganghellor

Penodwyd gan Gyngor y Brifysgol

Gareth Lewis MA
Michael McGrane *OStJ DL* BA
Hilary Neagle BSc MBA FCIPD
Peter Noyes BSc PhD

Aelod Cyfetholedig

Robert V Barnes BA MSc

Y Pwyllgor Strategaeth

Aelodau Ex Officio

Cadeirydd y Cyngor (*Cadeirydd*)
Is-Gadeirydd y Cyngor
Yr Is-Ganghellor

Penodwyd gan Gyngor y Brifysgol

John Wyn Owen *CB*
Geraint Evans LLB

Y Pwyllgor Archwilio

Penodwyd gan Gyngor y Brifysgol

Elsa Davies MA FCMI FRSA (*Cadeirydd*)
Geraint Evans LLB
A J Walters BA FCA
W H John BA AnrhMA

Y Pwyllgor Cydnabyddiaeth

Aelodau Ex Officio

Cadeirydd y Cyngor (*Cadeirydd*)
Is-Gadeirydd y Cyngor
Yr Is-Ganghellor

Penodwyd gan Gyngor y Brifysgol

Dr Ann Rhys MB BCh
Gareth Pierce MSc CStat

Y Pwyllgor Enwebiadau a Llywodraethu

Aelodau Ex Officio

Cadeirydd y Cyngor (Cadeirydd)
Yr Is-Ganghellor

Penodwyd gan Gyngor y Brifysgol

Medwin Hughes BA DPhil FRSA
John Wyn Owen *CB*
Gareth Pierce MSc CStat
Gwenda Sippings MLib FCLib FRSA

Y Pwyllgor Buddsoddi

Aelodau Ex Officio

Yr Is-Ganghellor
Is-Gadeirydd y Cyngor

Penodwyd gan Gyngor y Brifysgol

R Brinley Jones *CBE* MA DPhil DUniv FSA
Sir Peter Phillips *OBE*
Ei Anrh y Barnwr Eifion Roberts *QC DL LLB BCL* (Cadeirydd)
Huw Wynne-Griffith MSc

Aelod Cyfetholedig

Peter Westwood

Prif Swyddogion a Rheolwyr Hŷn y Brifysgol

Ymwelydd	EI MAWRHYDI Y FRENHINES
Canghellor	EUB TYWYSOG CYMRU <i>KG KT GCB CG</i>
Dirprwy Ganghellor Cymru	Y Parchedical Revd Barry Morgan MA PhD, Archesgob
Is-Ganghellor a Phrif Weithredwr	Yr Athro Marc Clement BSc PhD CEng CPhys FIET
Dirprwy Is-Ganghellor (Ansawdd)	Yr Athro Nigel Palastanga MA FCSP
Cadeirydd y Cyngor	D Hugh Thomas <i>CBE DL</i>
Is-Gadeirydd	Alun Thomas BA FCA
Cyfarwyddwr Materion Cofrfforaethol ac Ysgrifennydd y Cyngor	Alwena Morgan BScEcon MBA
Cyfarwyddwr Adnoddau	D I George BScEcon CPFA
Cyfarwyddwr Cynllunio a Datblygu Strategol	Lynn E Williams BA PhD
Cyfarwyddwr Materion Academaidd	John H McNally BA MA
Cyfarwyddwr yr Uned Ddilysu	Huw Flynn Hughes BA DAA
Cyfarwyddwr Ymchwil ac Arloesi	Yr Athro Dylan Jones Evans BSc(Anrh) MSc PhD FRSA MIOD Docent
Cyfarwyddwr y Ganolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd	Yr Athro Geraint H. Jenkins BA PhD DLitt FBA

Cynghorwyr

Archwilwyr - Allanol	PricewaterhouseCoopers LLP
Archwilwyr - Mewnol	Grant Thornton LLP
Bancwyr	HSBC
Cynghorwyr Yswiriant	University Mutual Association Cyf.
Cynghorwyr Buddsoddi	Gerrard Cyf.
Cynghorwyr Pensiynau	PricewaterhouseCoopers LLP
Cyfreithwyr	Morgan Cole
